БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 60 (3859)
14 МАРТ 1979 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21 апрель — коммунистик шанбалик куни

Пландан ташқари

Лак-бўёқ заводи. Корхона ишчи ва хизматчилари т у ш к и пайтда «Москваликларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаймиз!», «Қизил шанбаликка бир тан, бир жон бўлиб чиқамиз!», «Шанбаликда — рекорд кўрсаткичга эришамиз» каби шиорларни кўтарган ҳолда митингга тўпландилар.

Митингда сўзга чиққан 1-цех ишчиси Р. Золотарева ўз коллективи номидан гапириб, шу куни икки тонна лак-бўёқ маҳсулотлари тайёрлаб берилишини айтди.

— Биз, — деди пешқадам ишчи, — шу куни мавжуд ички резервларни ишга солиб ана шундай юқори кўрсаткичга эришишга аҳд қилдик. Бунинг учун ҳозирдан тайёргарлик ишларини бошлаб юбордик.

Шунингдек, сўзга чиққан 9-цех аппаратчиси В. Гальямова, 6-цех ишчиси Ф. Тўхтахўжаев ва бошқалар ҳам ўз коллективлари «қизил шанбалик»да юқори кўрсаткичга эришишга бел боғлаганликларини таъкидлаб ўтдилар.

Митинг қатнашчилари шу куни шанбалик программасини бир овоздан маъқуллашди. Унга кўра коллектив шу куни 290 тонна, шу жумладан пландан ташқари 162 тонна лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Беш йиллик фондига эса 3,7 минг сўм ўтказилади.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ўртасида беш йиллик шахсий топшириқларини муддатидан илгари адо этган зарбдор ишчилар сафи ой сайин кенгайиб боряпти.

СУРАТДА: бирлашма тўқув цехининг ана шундай илғор тўқувчиси коммунистик меҳнат зарбдори Людмила Шонаримова.

Пойтахтимизнинг бир куни

ЗАРБДОР МЕҲНАТИМИЗ — БЕШ ЙИЛЛИККА

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ

ОБОДОНЛАШТИРИШ ВА КЎКАЛАМЗОРЛАШТИРИШ ОЙЛИГИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Ишлаб чиқаришни такомиллаштириб

Тошкент тепловоз ремонти заводи коллективи КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга ошириб келяпти. Коллектив ўз олдига қўйилган вазифаларни тўла-тўкис амалга ошириш учун техника тараққиёти йўлида катта ишлар қиляпти.

Жумладан, ўтган йиллар мобайнида вагон хўжалиги тугатилиб, унинг базасида тягали электр двигателларининг якорини ремонт қилувчи участка ташкил этилди. Цехларда янги технологик линиялар, тўртта ювиш машинаси, 20 дан ортиқ кран ва бошқа станок, асбоб-ускуналар ўрнатилди.

Бу ўз самарасини беряпти. Темирйўлчи-тепловозсозлар план-топшириқларни ортиғи билан адо этмоқдалар. Ўтган икки ойлик план ҳам муваффақиятли бажарилди. Бу давр мобайнида 48 та тепловоз ремонтдан сифатли чиқарилди. Барча номенклатуралар бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ортиғи билан адо этилди.

Коллектив ютуғига ғилдирак цехининг В. Сиротин, электромашина цехининг Н. Железнов, аппарат ва чўян қуюв цехларининг Лисичников ҳамда Жалиловлар етакчилигидаги пешқадам бригадалар муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг мастери В. Н. Орипова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси олий сифатли костюмлар ишлаб чиқаради. Бригада аъзолари смена нормасини мунтазам 105—110 процент адо этадилар.

СУРАТДА: мастер В. Н. Орипова (чапдан иккинчи) бригада аъзолари Т. Давидова, М. Насриддинова ва Н. Христунова билан маҳсулот сифати юзасидан суҳбатлашмоқда.

Р. Загратдинов фотоси.

ЎТГАН ЙИЛГИДАН КЎП

КПСС Марказий Комитетининг июль ва ноябрь (1978 йил) Пленумларида қишлоқ хўжалиги машинасозлиги корхоналари коллективлари олдига юқори сифатли машиналар ишлаб чиқаришни кўпайтириш вазифаси қўйилди. Шу кунларда «Ташсельмаш» заводи коллективи ана шу шарафли вазифани адо этиш учун бутун имкониятларни ишга солиб меҳнат қиляпти. 15-механика йиғув цехининг йиғувчи-слесари Р. Садриев, шу цех токарь-автоматчиси Ю. Степаненко, 4-цех фрезерчиси Э. Муҳамедов, шунингдек 22-цех йиғувчиси Д. Ивлиев смена топшириқларини мунтазам ортиғи билан бажариб, корхонада кўплаб юқори сифатли «зангори кема»лар тайёрланишига муносиб ҳисса қўшишяпти. Жумладан, йиғувчи Довуджон Ивлиев 1978 йилнинг 18 мартидаёқ ўнинчи беш йиллик планини ортиғи билан уддалаганди. Ҳозир бу ишчи 1982 йил ҳисобига меҳнат қилиб, ҳар куни 36 та ўрнига 70—75 та сув насоси йиғишга улгуряпти. Мана шундай илғорларнинг фидокорона меҳнати туфайли корхонада икки ойлик топшириқ ортиғи билан адо этилди.

БУГУН

заводда йил бошидан тайёрланган «зангори кема»лар 1900 тага етди. Бу ўтган йил шу даврдагидан 45 та кўпдир.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирила бошланганининг 25 йиллиги муносабати билан ўртоқ Л. И. Брежневнинг қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда қатнашган қишлоқ хўжалик меҳнатчиларига, олимлар ва мутахассисларга, партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимларига, барча кишиларга табриги эълон қилинган.

● Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирила бошланганининг 25 йиллигини нишонлаш юзасидан чўлқуварларнинг жасорати шарафига столга қўйиладиган эсдалик медаль таъсис этилди.

● КПСС Марказий Комитетининг Б о ш секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 13 март куни ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари Э. Герек билан учрашди. Э. Герек дўстона визит билан Москвага келган эди.

Л. И. Брежневнинг Э. Герек билан учрашуви самимий ва муҳокама этилган барча масалалар юзасидан тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

1979 ЙИЛ — ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ЙИЛИ

Ёш авлод учун

Пойтахтимизнинг Собир Раҳимов районида болалар муассасалари қурилишига катта эътибор беряпти. Яқиндагина чирой очиб бораётган 2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонида ҳар бири 280 ўринли иккита болалар боғчаси кичкинтойларни ўз бағрига олган эди. Шунингдек, Тансиқбоев массивида очилган Нодира номли район марказий болалар кутубхонаси ёш китобхонларга хизмат кўрсата бошлади. Кўп ўтмай Аҳмад Дониш кўчасида яна бир кутубхона очилади.

Ҳозир райондаги энг ёш «Марказ—17» кварталида 1568 ўқувчига мўлжалланган мактаб биносини қуриш авж олдириб юборилди.

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИГА САДОҚАТ

МАЛАКА ОШИРИШДИ

БУГУН

«Ташсельмаш» заводи қошидаги пахта териш комбайнлари механик-ҳайдовчилари малакасини ошириш мактабининг машғулотларида қатнашган туркманистонлик ва қирғизистонлик механизаторлар ўз республикаларига жўнаб кетишди. Улар корхонада шу йил ишлаб чиқариши йўлга қўйилаётган «ХНП-1,8» пахта териш машинасининг тузилиши билан танишдилар. Механик-ҳайдовчилар янги машинани бошқариш йўлларини ҳам ўргандилар.

Завод қошида доимий ишлаб турган ана шу мактабда навбатдаги группанинг машғулотлари апрель ойида бошланади. Шу йил охиригача эса бу ерда пахтакор республикаларнинг юздан ортиқ механик-ҳайдовчиси малака оширади.

Ҳамшаҳарлар, сизлар учун

ҲОВЛИ ТЎЙЛАРИ

Пойтахтим и з д а 4-ТТЗ массиви ташкил топганига кўп вақт бўлгани йўқ. Қисқа вақт ичида бу ерда йирик панелли уйлар ва мактаб биноси фойдаланишга топширилди. Яқиндагина массивдаги 312 хонадонда ҳовли тўйлари ўтказилган эди.

БУГУН

яна бир тўрт қаватли, ТДСК 71-А сериясидаги 24 хонадонга мўлжалланган уйда пардозлаш ишлари ниҳоясига етди.

Ҳозир массивда 24 хонадонга мўлжалланган янги уй ва 280 кичкинтойни ўз бағрига олувчи болалар боғчасида пардозлаш ишлари бошлаб юборилди.

А. ЖУРАЕВ.

БУГУН

«Строймеханиза ц и я» трестининг 1-механизация бошқармаси ишчилари бинонинг пойдеворини қазиш ишларини ниҳоясига етказдилар. «Главташкент с т р о й»нинг 6-қурилиш трестига қарашли 70-қурилиш бошқармасининг С. Варахтин бошчилигидаги бригадаси бунёдкорлари эса пойдеворга бетон қуйиш ишларини бошлаб юборишди.

М. ФЕЛЬДМАН.

Илғор тажриба ўрганилди

БУГУН

«Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг мажлислар залида «Токарлик ишларининг истиқболли кесувчи асбоблари» деб аталган республика илғор тажриба мактабининг машғулотлари ўтказилди. Тадбирни Ўзбекистон ССР Госплани қошидаги илмий-техника ахборотлари ва техника-иқтисодий тадқиқотлари илмий текшириш институти, машинасозлик саноати бўйича Ўзбекистон ССР илмий-техника жамиятлари республика Совети ва «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этди. Машғулотларга Тошкент, Самарқанд, Андижон, Қўқон, Чирчиқ шаҳарларидаги машинасозлик, электротехника, енгил саноат ва бошқа тармоқларнинг мутахассислари таклиф этилди.

Машғулотларнинг қатнашчилари тобланган пўлат ва чўянга ишлов беришда қўлланиладиган кесувчи асбоблар, вольфрамсиз қаттиқ қотишмали кескичлар, кўп қиррали қаттиқ қотишмадан тайёрланган кескичларнинг истиқболли конструкцияларидан фойдаланиш йўлларини ўргандилар.

«Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари амалий машғулотларда янги нусхадаги токарлик кескичларини қўллаш усулларини намойиш этдилар. Шунингдек, машғулот қатнашчилари кўрилган мавзуга оид адабиётлар билан танишдилар.

«Компрессор» заводи коллективи Байкал-Амур магистрали қурувчилари учун «ПР—10М» ва «ПР—6М» маркали компрессор агрегатларини кўплаб жўнатмоқда.

СУРАТДА: жўнатилаётган янги «ПР—6М» агрегатлари.

М. Нуриддинов фотолари.

• Истеъмол буюмларига — кенг йўл

ТУРЛИ МОДАДА

КЕЧА

Фрунзе районидаги Фрунзе номли 1-Маданият уйида хотин-қизлар, болалар ва эркакларнинг моделли либослари виставкаси очилди. Залдаги стендларда турли хил модалардаги баҳорги ва ёзги кийим-кечакларнинг ўнлаб намуналари осиб қўйилган. Бу ранг-баранг либослар Маданият уйидаги бичув-тикув тўгараги қатнашчилари томонидан тайёрланган.

Тўгаракка бичув-тикув ишининг устаси, ёшлар мураббийси Вера Павловна Метишкина раҳбарлик қилмоқда. Тўгаракларда машғулотларни Округ офицерлар уйидаги бичув-тикув тўгарагини тамомлаган тажрибали ўқитувчилар олиб боришмоқда. Шоҳида Мирзааҳмедова ҳам шундай ўқитувчилардан бири ҳисобланади.

— Бугунги кунда бичув-тикув тўгаракларида қарийб уч юзга яқин аёл касб ўрганмоқда, — дейди Маданият уйи директори Мария Васильевна Гасникова. — Тўгарак қатнашчилари кучлари билан ўтган йили ҳам виставка ташкил этган эдик. Уни томоша қилган турли касб эгалари ёш чеварлар ишига муносиб баҳо бердилар. Тўгаракни ўтган йили тамомлаган юзга яқин чевар бугунги кунда шаҳримиздаги модалар ательесида, тикув фабрикалари ва бирлашмаларида самарали меҳнат қилишяпти. Бу йил ҳам юзга яқин аёлга бичув-тикувдан дарс бериш бўйича инструктор гувоҳномаси тақдим этилади.

ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

КОНКУРС ҒОЛИБИ

Яқинда республикамиз олий ўқув юртларида суратга олинган энг яхши ўқув фильмларининг кўрик-конкурси ўтказилди. Ана шу кўрик-конкурсда бир неча йилдан бери мунтазам қатнашиб келаётган Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент политехника институти коллективи навбатдаги кўрикда ҳам муваффақиятли қатнашди. Жумладан, В. Ф. Швецов яратган кинолавҳа, А. В. Кулинов ва В. Г. Болзитовлар авторлик қилган «Ўқув жараёнини илмий ташкил этиш» ва «Қурилиш материаллари» диапозитивлари биринчи ўринни олди. Яна учта диафильмга учинчи ўрин берилди.

Ғолибларга Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг Фахрий ёрлиқлари топширилди.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ЭКСПОНАТ ЖЎНАТИЛДИ

Луначарский номидаги Севастополь рус драма театрининг халқ музейида Ўзбекистон ССР халқ артисти Владимир Афанасьевга бағишланган мемориал хона очилди.

Мемориал хонада санъаткорнинг ҳаёти ва ижодий фаолияти ҳақида ҳикоя қилувчи 170 дан зиёд экспонат намойиш этилмоқда. Хонага В. Афанасьевнинг мармардан ишланган бюсти ҳам қўйилган.

Музейга келаётган кишиларда В. Афанасьевнинг санъатдаги фаолияти ва у яратган образлар катта қизиқиш уйғотмоқда.

Куни кеча музей ходимларининг илтимосига биноан Ўзбекистон театр жамияти ходимлари санъаткорнинг Ўзбекистондаги ижодий фаолиятига доир бир қатор экспонат ва совғаларни Севастополь шаҳрига жўнатдилар.

ШАҲРИМИЗ ОБОД ВА КЎКАЛАМЗОР БЎЛСИН

КЎЧАТ ВА ЯШИЛ ТЎСИҚ ЎТҚАЗИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 12 МАРТГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Районлар ва шаҳар ижроия комитети бошқармалари	Ўтқазилган кўчатлар (минг туп)	Ўтқазилган яшил тўсиқлар (минг туп)	Планнинг бажарилиши, процентларда
Фрунзе	8,5	38	32.2
Чилонзор	11,5	35	28
Акмал Икромов	8	20	20
Куйбишев	7,1	15	15,1
Сергели	29,3	11.2	10,8
Ленин	5	10,8	10,8
Октябрь	5.95	9,6	10,6
Ҳамза	9.7	14,4	9,8
Киров	5,5	11	9,2
Собир Раҳимов	2	8,87	6
Шаҳар сув хўжалиги бошқармаси	3,89	9,87	32
Савдо бошқармаси	1.5	5,8	13
Шаҳар халқ маорифи бўлими	1,2	5	7,4
Шаҳар уй-жой бошқармаси	1,5	4	6,9
Соғлиқни сақлаш бошқармаси	0,5	1,65	4,4
Умумий овқатланиш бошқармаси	0,3	1,2	3,6

Маълумот шарҳи: шаҳримизда дов-дарахтлар ўтқазиш учун энг қулай пайт бошланди. Шунинг учун ҳам март ойининг ҳар бир кунидан юксак унум билан фойдаланиш учун бутун куч-ғайратни сарфлаб ишлаш лозим. Маълумотдан кўриниб турибдики, кўпчилик районларда кўчат ўтқазиш ишлари яхши бормаяпти. Студентлар, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчилари ҳашарларда пассив иштирок этишяпти. Бундай ҳоллар билан келишиб бўлмайди. Ўқув юртларининг партия ва комсомол ташкилотлари ўз коллективларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш икки ойлиги планларини бажаришга сафарбар этишлари лозим.

КЎЧАНИНГ ЯНГИ ЖАМОЛИ

Ирригация, гидротехника иншоотлари ва кўкаламзорлаштир и ш бўйича ихтисослаштирилган ремонт-қурилиш тресги коллективи Тошкентни коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳарга айлантириш учун зиммаларига олган топшириқни шараф билан бажаришмоқда.

БУГУН

ана шу трестнинг 2-ремонт қурилиш бошқармаси коллективи Халқлар дўстлиги проспектининг Октепа кўпригидан «Тошкент» автовокзалигача давом этадиган тўрт километрли масофадаги йўлни кўкаламзорлаштиришга киришди.

Азамат коллектив транспортларнинг секин ва тез юриши учун мўлжалланган тўрттала йўлнинг ҳар чеккасини кўкаламзорлаштириб, пуркагич фонтанчалар ўрнатиш билан бирга дарахт кўчатлари ўтказишади. Бундан ташқари 1-ремонт қурилиш бошқармаси ишчилари Пушкин кўчасидаги учта тўққиз қаватли кўркам бино атрофида бутазор ташкил этишга киришишди. Шаҳримизда бу галги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштир и ш ойлигида 67 та янги хиёбон ташкил қилинса шундан ўнтасини трест азаматлари бунёд этишади.

Массивлар кўркамлашмоқда

Ленин райони ободонлаштириш бошқармаси азаматлари шаҳримизда ўтказилаётган икки ойликда самарали иштирок этишмоқда. Умумхалқ ҳашарига чиқаётган район ёшлари эса ўзларига бириктирилган участкаларда янги хиёбонлар ташкил этишга киришишди. Фармацевтика, темир йўл транспорти инженерлари институти студентлари, мактабларнинг юқори синф ўқувчилари бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

Ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштир и ш ойлигида район меҳнаткашлари 31 минг туп дарахт ва 115 минг дона яшил тўсиқ ўтқазишга аҳд қилган эдилар.

БУГУН

уларнинг Қуйлиқ массиви, Ким Пен Хва кўчасида ўтқазган дарахт ва яшил тўсиқлари сони 40 мингтага етди.

Бу мавсумда райондаги 160 километр майда ва йирик ирригация шахобчаларини чиқиндилардан тозалаш планлаштирилган эди. Бугунгача 25 километр ирригация шахобчалари тозалаб бўлинди. Ҳозир Куйбишев шоссеси, Мунис, Ленинград ва Червяков кўчаларида ремонт ишлари олиб борилиб, кўчаларга асфальт ётқизилмоқда.

телетайп лентасидан

▲ ПРАГА. ЧССРда металл, хом ашё ва материалларни тежаш учун ўтган йилги ҳаракат якунлари чиқарилди. Унда мамлакатдаги қарийб 150 та йирик саноат корхонасининг ишчилари, инженер ва техниклари қатнашдилар.

Уларнинг рационализаторлик таклифлари 450 миллион кронани тежаб қолиш имконини беради. Бу аввалги йилдагидан қарийб 50 процент кўпдир.

▲ ВАШИНГТОН. АҚШда пул тобора қадрсизланмоқда. Февраль ойида нархларнинг ошганлиги тўғрисидаги маълумотлар ана шундан далолат беради. Бу ойда улгуржи нархлар ўрта ҳисобда 1 процент кўтарилди. Озиқ-овқат ва ёнилғи нархи анча қимматлашди, яъни 1,6 ва 2,2 процент ошди. Бу эса муқаррар равишда чакана нархларнинг ошишига олиб бормоқда.

▲ ДУБЛИН. Дублиндаги намойиш «Адолатли солиқ системаси жорий этилсин!» деган шиор остида ўтди. Бу намойишда 15 мингдан зиёд киши қатнашди. Намойиш мамлакатда йирик деб ҳисобланган транспорт ишчилари ва малакасиз ишчилар бирлашган касаба союзининг ташаббуси билан ўтказилди. Намойишчилар Ирландия ҳукуматига арзнома топширдилар. Бу арзномада таъкидлаб ўтилганидек, мамлакатда амалга оширилаётган солиқ системаси аввало ишчилар синфини ва давлат хизматчиларини оғир кулфатларга дучор қилади.

▲ МАДРИД. Мамлакатнинг энг йирик шаҳарларидан бири — басклар яшайдиган Сан-Себастьянда Испаниянинг шимоли-ғарбий вилоятлари меҳнаткашларининг ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилиш йўлидаги оммавий ҳаракати давом этмоқда. Неча юзлаб кишилар баскларга автономия беришни ёқлаб чиққанлари учун ҳукм этилган ўз ўртоқларининг турмадан озод қилинишини талаб этиш мақсадида кўчаларга чиқдилар. Шаҳар кўчаларида баррикадалар қурилди. Полиция билан намойиш қатнашчилари ўртасида тўқнашувлар бўлди. Бунинг натижасида жароҳатланган кишилар бор.

▲ ЛОНДОН. Мамлакатнинг барча томонларидан келган 5 мингдан зиёд инглиз студенти Лондон марказида намойиш ўтказди. Улар олий ўқув юртларида таълим системасини, шунингдек ўқувчи ёшларнинг ўқиш ва турмуш шароитини яхшилаш учун шошилинч чоралар кўрилишини талаб қилдилар.

▲ ЛУСАКА. Бутун мамлакатда бўлиб ўтган ёшлар ҳафталиги Замбия пойтахтида катта байрам тантанаси билан якунланди. Ҳафталик давомида юз минглаб ишчи, студент ва мактаб ўқувчиси йўл ва кўприклар қуришда, турар жой ва мактабларни ремонт қилишда қатнашдилар, далаларда меҳнат қилдилар.

Замбия президенти К. Каунда ҳ а ф т а л и к қатнашчиларига мурожаат қилиб бундай деди: республика аҳолисининг ярмидан кўпини ташкил этган ёшлар социал-иқтисодий ўзгартишларга катта ҳисса қўшмоқдалар. Мамлакат олдида турган асосий проблемани ҳал этиш — қишлоқ хўжалигини юксалтиришда ёшларнинг иштироки айниқса муҳимдир.

(ТАСС).

Сергелидаги «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективига ўтган йил тўртинчи кварталдаги социалистик мусобақада юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ шаҳар комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди. Чеварлар ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йилида ҳам зарбдорона меҳнат қилишни давом эттиришаяпти. Мухбиримиз яқинда мазкур бирлашмада бўлиб, бирлашма партия ташкилотининг секретари Людмила Фёдоровна КАЧУРОВА билан суҳбатлашди. Қуйида ана шу суҳбатни эътиборингизга ҳавола этамиз.

• Сифат ва самарадорлик—шиоримиз

БОШ МЕЗОН

— Людмила Фёдоровна, бирлашма коллективи 1978 йилни қандай кўрсаткичлар билан якунлади?

— «Октябрь 50 йиллиги» номли тикувчилик бирлашмаси шаҳримизда 1966 йилдаги зилзиладан кейин пайдо бўлган ёш корхоналардандир. У йилдан-йилга ишлаб чиқариш имкониятларини кенгайтириб, республикамиз аҳолиси учун тобора кўп, сифатли, арзон истеъмол буюмлари тайёрлашга, маҳсулот ассортиментини кенгайтиришга, замонавий моделларни ишлаб чиқаришга жорий этишга ҳаракат қилаяпти.

Коллективимиз фаолиятида айниқса 1978 йил салмоқли из қолдирди. Маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик топшириқ муддатидан қарийб бир ой аввал бажарилди, планга қўшимча социалистик мажбуриятдаги 300 минг сўмлик ўрнига 664 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Ишлаб чиқариш ҳажми 1977 йилга нисбатан 12,1 процент ўсди.

Ўтган йил бошидан СССР янги Конституциясининг бир йиллиги шарафига социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Кўпгина чеварлар бу шонли санага қадар беш йилликнинг уч йили топшириғини бажариш учун мусобақалашиб, катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритдилар. Ўтган йилнинг ўзида бирлашма маҳаллий саноат корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада уч марта совринли ўринни олиб, республика маҳаллий саноат министрлиги ва маҳаллий саноат ва коммунал-маиший корхоналар ходимлари касаба союзи республика Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Тўртинчи квартал натижалари бўйича шаҳардаги енгил ва маҳаллий саноат корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада ғолиб чиққанимиз эса беш йилликнинг учинчи йилидаги зарбдор меҳнатимизнинг қонуний якуни бўлди.

— Кейинги йилларда корхонада техника тараққиёти, шунингдек буюмлар сифатини яхшилаш борасида қандай ишлар амалга оширилди?

— Бирлашма м и з ишлаб чиқаришни ривожлантириш буюмлар хилини кўпайтиришда оддийдан мураккабга томон боряпти. Дастлаб биз чойшаб, хотин-қизлар учун халатлар ишлаб чиқаргандик. Ҳозир эса эркаклар ва ўқувчи болаларнинг шимлари, кўйлаклари, такси ҳайдовчилар учун костюмлар ишлаб чиқаришга ихтисослашдик. Тайёрланаётган буюмларнинг мураккаблиги, табиийки, техникани изчил тараққий эттиришни, қийин иш жараёнларини механизациялаштиришни, шунингдек сифат масаласини ҳам ҳамиша диққат марказида тутишни тақозо этади.

Кейинги икки-уч йил мобайнида Шимоли-Шарқ массивидаги филиалда каттагина реконструкция ишлари амалга оширилди. Янги технологик жараёнлар ва замонавий техника ва кичик механизация жорий этилди. Болалар шимлари тайёрланадиган участка бирлашмадаги механизациялаш даражаси энг юқори участка саналади. Бу ерда осма поток линия жорий этилган.

Бош корхонадаги 1-цехда эркаклар шимларини ишлаб чиқаришда агрегат-группа потоги жорий этилди. Бунинг учун катта тайёргарлик ишлари амалга оширилди. Жумладан, потокнинг барча электр қисми алмаштирилди, ускуналар жойи ўзгартирилди, айрим ишчилар янги иш жараёнларига ўргатилди. Янгича усулда шим тикишда ҳар бир операцияни 2—4 киши ёнма-ён ўтириб бажаради, уларнинг бири тажрибасиз бўлса, иккинчиси тажрибали бўлади. Бу тадбир сифатсиз буюмлар тайёрланишини камайтириш, ишчиларнинг хом ашё кутиб, бекор туриб қолишларига чек қўйиш имконини берди.

Сифат—корхона фаолияти кўзгуси, деган гап жуда ўринли. Бунда ишчи коллективининг маҳорати, инженерларнинг техник таланти, барча звенолардаги раҳбарларнинг ташкилий қобилияти аниқ намоён бўлади. Корхонада икки ярим йил муқаддам ташкил этилган сифатни бошқариш бўлими маҳсулот сифатини бошқаришнинг комплекс системасини босқичма-босқич жорий этиб келаяпти. Ҳозиргача 26 та корхона стандарти жорий этилди. Давлат Сифат белгиси билан маҳсулот ишлаб чиқарадиган узлуксиз бригадалар ташкил этилди. Бу бригадаларга Адия Каниева, Вера Тарасова, Валентина Лушкина каби машъал ишчилар бошчилик қилишаяпти. Корхонада фахрли беш қиррали белги билан ишлаб чиқарилаётган 8 моделдаги буюм шу бригадаларда тайёрланаяпти.

Болалар шимлари тикиладиган участкани олайлик. Илгари бу ердаги бригадага Роза Федоровна Соколова бошчилик қиларди. У 2-цехга бошлиқ этиб кўтарилгач, ўрнига шогирди Вера Тарасовани тавсия этди. Шунда баъзи кишилар энди бу ерда иш суръати ва сифати бироз пасайса керак, чунки Вера ёш, тажрибаси камроқ, деб ўйлашганди. Лекин ундай бўлмади. Коллектив ойлик топшириқларини мунтазам 110—111 процент адо этиб, фақат аъло сифатли буюмлар тайёрлашда давом этди. Кейинги уч йил мобайнида В. Тарасова бошлиқ бригада маҳсулотининг сифатсизлиги ҳақида корхона биронта ҳам рекламация олмади.

— Маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1979 йилни Халқаро болалар йили деб эълон қилди. Шу муносабат билан бирлашмада кичкинтойларга манзур бўладиган буюмларни кўплаб тайёрлаш борасида қандай ишлар қилинаяпти?

— Бирлашма коллективи ўнинчи беш йилликнинг зарбдор учинчи йилини 11.814 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш билан якунлаган бўлса, бу маҳсулотнинг ярмидан ортиғи кичкинтойлар учун мўлжалланган буюмлардир.

Болаларга аталган буюмлар Шимоли-Шарқ массивидаги филиалда ишлаб чиқарилади. Бу ерда сўнгги йилларда ўқувчи болалар учун тикилаётган шим ва кўйлаклардан кўплаб тайёрлаш, сифатини яхшилаш бўйича катта ишлар амалга оширилди. Ҳозир бизда Сифат белгиси билан тайёрланаётган 8 хил буюмнинг тўрт хили болалар буюмларидир.

Бу йил бирлашмада 6 та янги моделдаги буюм ишлаб чиқарилади. Шундан тўрттаси кичкинтойларга аталган.

— Коллектив қўлга киритаётган ютуқларда социалистик мусобақанинг аҳамияти қандай бўлаяпти?

— Ҳозирги шароитда коллективда ижодий меҳнат муҳитини юзага келтирмасдан, цехлар, бригадалар, айрим ишчилар ўртасида социалистик мусобақани авж олдирмасдан ишлаб чиқаришда юксак натижаларга эришиш қийин. Шунинг учун ҳам бирлашма партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари меҳнатни ташкил этишда социалистик мусобақанинг аҳамиятига катта эътибор бериб келишаяпти. Касаба союз комитети мусобақага мунтазам якун ясаб боради. Илғорлар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилади. Меҳнат беллашуви якунида сифат бош мезон саналади. Рекламация олган бригада ёки цех «майдон»дан чиқиб кетади. Аммо мусобақани ташкил этишда бизда ҳамма иш жойида деган фикрдан узоқман. Ҳали бизда мусобақанинг ошкоралигига етарли эътибор берилмаяпти. Ишчи ва хизматчилар ўртасида меҳнат интизомини бузувчи, брак маҳсулот ишлаб чиқарувчилар ҳамон учраб турибди.

Коллекти в и м и з ўнинчи беш йилликнинг тўртинчи йили учун юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Унда йиллик реализация топшириғини муддатидан илгари бажариш, планга қўшимча 500 минг сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқариш, меҳнат унумдорлигини 4,8 процентга ўстириш, Сифат белгиси билан тайёрланаётган буюмларни маҳсулотнинг умумий ҳажмида 10 процентга етказиш каби бандлар бор. Коллективда ҳозир мана шу мажбуриятларни муваффақиятли адо этиш учун социалистик мусобақа кенг қулоч ёймоқда. Январь-февраль ойлари топшириғи муддатидан аввал адо этилди, савдо тармоқларига шу кунгача 2 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот юборилди. Чеварлар ўтган йилги сингари бу йил ҳам яхши меҳнат ютуқларини қўлга киритишга қатъий аҳд қилиб қўйишган.

Суҳбатни
А. ЭГАМНАЗАРОВ
ёзиб олди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЕР ОСТИ БОЙЛИКЛАРИНИНГ РАЗВЕДКАЧИЛАРИ

СОФИЯ. Болгариянинг геология экспедициялари баҳорнинг дастлабки илиқ кунларида «иш марралари»га жўнаб кетишди. Улар республиканинг кўпгина жойларида кўмир, нефть, газ, руда, пардозлаш материалларини зўр бериб қидиришга киришдилар.

Бултур болгар геологларининг омади келди. Улар Панагюришти районида миснинг янги конини аниқладилар. Улар бу конга «Асарел» деб ном бердилар. Бу ерда топилган руда запаслари Болгарияда энг катта руда запаси эканлиги маълум бўлди. Бундай руда БХРнинг зўр бериб ривожлантирилаётган рангли металлургиясининг мамлакатдаги хом ашё базасини анча мустаҳкамлайди. «Асарел» конининг мис рудаси ер юзасига анча яқин жойлашган. Шу боисдан уни очиқ усулда қазиб олиш кўзда тутилади.

ШВЕЙЦАРИЯ. Яқинда Швейцариянинг таниқли олими ва инженери Жак Пинар конструкцияси асосида яратилган янги сув ости кемаси Женева денгизига туширилди. Кеманинг узунлиги 7,5 метр, эни эса 2 метрдан ортиқдир.
Кейстон—ТАСС фотоси.

ҲУКУМАТ ШАРТНОМАНИ МАЪҚУЛЛАДИ

КОБУЛ. Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри Н. Тараки раислигида мажлис ўтказган АДР Министрлар кенгаши Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида дўстлик, яхши қўшничилик ва ҳамкорлик тўғрисида ўтган йил 5 декабрда Москвада имзоланган шартномани маъқуллади. Энди шартнома АДР Революцион кенгашининг кўриб чиқиши учун тақдим этилади. 1979 йилда иккала мамлакат ўртасидаги товар обороти тўғрисидаги протокол ҳам тасдиқланди.

Министрлар кенгашининг мажлисида АДР қишлоқ хўжалиги ва ер ислоҳоти министри С. М. Зерай мамлакатда ер ислоҳоти қандай бажарилаётганлиги тўғрисида доклад қилди. У айтдики, ҳозирги вақтда салкам 750 минг жериб ер (бир жериб 0,2 гектарга тенг) ерсиз ва кам ерли 75 минг деҳқон оиласи ўртасида тақсимланди.

Афғонистонда аҳоли рўйхати тўғрисидаги қонун лойиҳаси маъқулланди ва революцион кенгашга кўриб чиқиш учун тақдим этилди. Аҳоли рўйхати мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш планларини тузиш чоғида муҳим роль ўйнаши лозим.

ИШСИЗЛАР СОНИ КЎПАЙМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК. Нью-Йорк штатида ишсизлар анча кўпайди. Фақат расмий маълумотлар бўйича шу йилнинг дастлабки ойи мобайнида «ортиқча кишилар» 91 минг нафар кўпайган. Январь ойининг охирига бориб штатда жами 618 минг киши иш топа олмаяпти. Бу эса меҳнатга яроқли аҳолининг 7,7 процентини ташкил этади.

Қўшма Штатларнинг энг йирик шаҳри бўлган Нью-Йоркда ишсизлик даражаси бундан ҳам юқори. Ҳозирги вақтда бу шаҳарда ишсизлар ишга яроқли аҳолининг 8,3 процентини ташкил этади.

ҚАТЪИЙ ТАЛАБ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Коммунистик партияси Миллий Кенгашининг Бош секретари Ражешвара Рао Хитойнинг Вьетнам Социалистик Республикасига қарши агрессиясини кескин танқид қилди. Бу ерда эълон қилинган баёнотда таъкидлаб ўтилганидек, Ҳиндистондаги сўл ва демократик партиялар, унинг ишчилар синфи, меҳнаткашлари барча тараққийпарвар ва тинчликсевар инсоният билан биргаликда курашаётган Вьетнамни қўллаб-қувватла ш л а р и. Пекин раҳбарларининг экспансиячилик, гегемончилик ҳаракатларига зарба беришлари лозим.

Р. Рао Хитой қўшинларини ВСР территориясидан дарҳол, сўзсиз ва тамомила олиб чиқиб кетишни талаб этди.

Социализмга тамомила зид

ТОКИО. Сайлов олдидан Японияниинг бир қанча шаҳарларига сафарга чиққан Япония Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг раиси К. Миямото митингда сўзлаган нутқида бундай деди: Хитойнинг Вьетнамга қарши уруши шафқатсиз ва реакцион агрессив урушдир. Пекиннинг хатти-ҳаракатлари социализмга тамомила зиддир.

— Хитой маъмурларининг сиёсати, — деди К. Миямото, — бошқа мамлакатнинг ички ишларига аралашиш ва буюк давлатчилик сиёсатидан бошқа бир нарса эмас.

Пекинлик гегемончиларнинг жиноятлари

ХАНОЙ. Хитой қўшинларини босиб олинган Вьетнам территориясидан ҳақиқатан ҳам олиб чиқиб кетиш амалда чўзиб юборилмоқда.

Хитойлар асосан Вьетнамнинг талаб олинган мол-мулкини ташиб кетаётган фронт орқасидаги қисмларини олиб кетишни давом эттирмоқдалар, Хитойлар ўзларининг асосий кучларидан эса фронт орқасидаги қисмларнинг чекинишини ҳимоя қилиш учун ёхуд актив уруш ҳаракатларини олиб бориш учун фойдаланмоқдалар.

Хитой қўшинлари яқин вақт ичида Вьетнам территориясидан чиқиб кетади, деган баёнотга қарамай, агрессор Вьетнамнинг аҳоли пунктларини ўққа тутишни, шу жумладан Хитой территориясидан ўқ ёғдиришни давом эттирмоқда. Хитой билан Вьетнам ўртасидаги чегаранинг бир қанча участкаларида хитойлар чегара қозиқларини Вьетнам территорияси ичкарисига суриб қўймоқдалар.

Агрессорлар босиб олинган уч вилоятдан фақат Лангшон вилоятидан чиқиб кетдилар. Улар Лаокай ва Каобангни ҳамон оккупация қилиб турибдилар.

Шу нарса эътиборни ўзига жалб этадики, босқинчилар ҳеч қандай ҳарбий аҳамиятга эга бўлмаган иқтисодий объектларни вайрон этмоқдалар, кўпгина шаҳар ва қишлоқларни ер билан яксон қилмоқдалар, тинч аҳолини эса қириб ташламоқдалар. Хитойлар ўзлари босиб олган районларга этник хитойлар—илгари ВСРдан қочиб кетган Хуацяоларни кўчириб келтирмоқдалар, деган хабарлар келиб турибди.

Хитой агрессорлари Вьетнам тупроғида жуда кўп жиноят қилмоқдалар. Оккупациячилар Каобанг вилоятидаги Чунг-Кханг, Лиенлиеу ва бошқа районларда 8 мартдан бошлаб то ҳозирги вақтгача тинч аҳолини таламоқдалар. Улар Хатуен вилоятидаги бешта жамоага ҳужум қилдилар. Донгван уезд марказини ўққа тутдилар. Қуролли кучлар ва халқ лашкарлари оккупациячиларнинг ҳужумларини даф этиб, уларнинг жангчиларини қириб ташламоқдалар ва техникасига талафот етказмоқдалар.

ХАНОЙ. Вьетнам Қизил Крест жамияти баёнот эълон қилди. Бу баёнотда Хитой ҳарбийларининг ВСР территориясидаги жиноятлари, жумладан Хитой маъмурлари уруш қурбонларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги 1949 йил Женева конвенцияларини бузаётганликлари фош қилинади.

Хитой агрессорлари, деб таъкидланади баёнотда, чегара районларидаги Вьетнам аҳолисига қарши кўпгина ваҳшиёна жиноятлар қилишда айбдордирлар. Улар бир қанча жойларда оммавий қирғин уюштирдилар, юзлаб тинч аҳолини — болалар, аёллар, қарияларни қириб ташладилар. Хитой ҳарбийлари маҳаллий аҳолининг мол-мулкини таламоқдалар, уй-жойларини портлатмоқдалар. Хитой солдатлари Вьетнамнинг ярадор жангчилари ёки тинч аҳолисига дуч келганида, уларни ваҳшиёна қийнаб ўлдирмоқдалар.

Хитой солдатлари Лангшонда ярадорлар олиб бораётган ва бортларида Қизил Крест белгиси бўлган машинани ўққа тутдилар. Бунинг натижасида вьетнамлик врач, фельдшер ва шофер ўлди. Агрессорлар Каобангда маҳаллий касалхонани портлатдилар. Оккупациячилар бошқа кўпгина жиноятлар қилдилар.

Вьетнам Қизил Кресги Пекин ҳукмрон доиралари бошлаган агрессив урушни ва уларнинг Вьетнам халқига қарши қонли жиноятларини қатъиян қораламоқда. Вьетнам Қизил Крест жамияти Хитой қўшинлари тарихан қарор топган чегара чизиғидан дарҳол, тўла-тўкис ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини, Вьетнамнинг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлиги қатъий ҳурмат этилишини талаб қилмоқда.

ҲИНДИСТОН. Бангалур Ҳиндистоннинг Карнатак штатидаги энг йирик шаҳардир.
СУРАТДА: Бангалур шаҳридаги кутубхоналардан бирида.
ТАСС фотохроникаси.

Нарх-наво ошиб бормоқда

БУЭНОС-АЙР Е С. Уругвайда кун кечириш тинмай қимматлашиб бормоқда. Информация агентликларининг хабарларига кўра, сутнинг нархигина 22 процент кўтарилган. Гўшт ҳафта сайин ўрта ҳисобда 5 процент қимматлашмоқда, Бултур гўшт нархи 187 процент кўтарилган эди.

Қанд-шакар, мева сабзавот, шунингдек нефть маҳсулотлари нархи ҳам ошди.

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

ОЛМАЛИҚ ЖАВДАРИ НОНИ

Олмалиқдаги нон заводи ноннинг янги навини — жавдари нонни тайёрлашга киришди. Энди корхона ҳар куни магазинларга нон-булка ва кондитер маҳсулотларининг 19 турини жўнатмоқда.

РАЙОН МАРКАЗИДА

Чуст район марказида водопровод қурувчилар белгиланган графикдан уч ой илгарилаб кетдилар. Артезиан қудуқларидан чиқарилган тоза сув икки километр узунликдаги янги линия орқали яна икки кўчага етказиб берила бошланди. Бирданига 500 хонадон ана шундай сув оладиган бўлди. Энди Чустдаги водопровод шахобчаларининг узунлиги 40 километрга етди.

ДАСТЛАБКИ ТУРКУМ

Нукусдаги гулхона шаҳарнинг савдо тармоқларига калл, атиргул, чиннигул ва бошқа гулларнинг дастлабки туркумини жўнатди. Инсон қўли билан вужудга келтирилган сунъий микроиқлим туфайли энди бу ерда бутун йил давомида гул етиштириш билан шуғулланиш мумкин бўлади. Қорақалпоғистон АССР пойтахтининг аҳолиси яқин кунларда ўтказиладиган баҳор байрамларида ўн беш навдаги ўн мингдан кўпроқ гул олишади.

ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИ УЧУН

Хоразм областидаги Янгибозор қишлоқ участка касалхонасида ўринлар сони қарийб икки баравар кўпайди. Замонавий медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган янги икки қаватли даволаш корпусининг ишга туширилганлиги туфайли ана шунга эришилди. Бунинг натижасида шу районда жойлашган кўпгина хўжаликларда медицина хизмати кўрсатиш анча яхшиланди

(ЎзТАГ).

Фарида Дорожкинанинг «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилаётганига қарийб 20 йил бўлди. Унинг коллективда ҳурмати баланд, цех коммунистлари пешқадам ишчини партия ташкилоти секретарлигига сайлашган. Шу кунларда Фарида Дорожкина смена ва ойлик топшириқларини 140—150 процентдан адо этяпти.

* * *

Ўнгдаги суратда эса бирлашманинг ёш ишчиси Галина Мальцева тасвирланган. У бу ерда 1975 йилдан бери меҳнат қилади. Комсомол аъзоси шу кунларда смена топшириқларини мунтазам 120—130 процент адо этиб, барча маҳсулотни аъло сифатда тайёрлаяпти.

Р. Загратдинов фотолари.

• Фан—ишлаб чиқаришга

Тезкор нам ўлчагич

Фарғона политехника институти олимларининг бир группаси техника фанлари кандидати Муҳсин Муҳиддинов раҳбарлигида яратган намликни ўлчовчи янги оптоэлектрон прибор пахта чиқитидан олинадиган қимматли маҳсулот— ксилит намлигини тез ва аниқ белгилашга имкон беради.

Ҳозирга қадар ксилит намлиги сиғим усули деб аталувчи усул билан ёки уни қуритиш ва тортиб кўриш йўли билан белгиланиб келарди. Иккала усул ҳам ноқулай, сермеҳнат ва уларни ҳамиша ҳам «объектив» деб бўлмайди, улар лаборатория шароитларидагина бажарилиши мумкин ва маҳсулотнинг бир қисмини нобуд қилади. Фарғоналик олимлар таклиф этган бу янгилик вақт ва ксилитни йўқотмай уни ишлаб чиқариш технологик жараёнига тузатиш киритишига имконият беради. Прибор намликни икки тўлқинли ўлчаш принципи деб аталувчи принципга асосланиб ишлайди. Нам ўлчагич датчиги контроль қилинувчи объект юзидан акс этган инфра қизил нурланиш тўлқин узунлигини қайд этиб, ўлчаш натижаларини процент нисбатида беради.

Прибор цемент ва бошқа шундай материаллар намлигини аниқлашда ҳам ишлатилиши мумкин.

В. ТАТАРИНОВ,
(ЎзТАГ).

• ШАҲАР МАВЗУИДА

АТРОФ-МУҲИТГА ЭЪТИБОР

Кейинги йилларда Тошкентда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасида кўпгина ишлар қилинди. Кўпчилик саноат корхоналарида чанг ва заҳарли моддаларни тутиб қолувчи мосламалар ишининг самарадорлиги бирмунча оширилди. Шу билан бир вақтда шаҳар ичкарисидаги кўпгина атроф-муҳитни булғовчи ишлаб чиқариш тармоқлари шаҳар ташқарисига кўчирилмоқда. Масалан, асфальт-бетон ва йўл қурилиш материаллари заводининг кўпчилик цехлари шаҳар ташқарисида махсус қурилган саноат зонасига кўчирилди. 1-уй-созлик комбинатида шаҳар ҳавосига таъсир этадиган ишлаб чиқариш усуллари бошқа хил усуллар билан алмаштирилди. Абразив комбинатида эса монокорунд кремний ишлаб чиқариш йилдан-йилга камайтирилмоқда.

Амалга оширилган шу ва шунга ўхшаш бошқа тадбирлар шаҳар ҳавосини бирмунча соғломлаштириш имконини берди. Ўзбекистон пойтахтининг санитария ҳолатини янада яхшилаш ҳамда ҳавонинг ифлосланиш даражасини камайтириш мақсадида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети томонидан бу соҳада амалга ошириладиган ишларнинг яқин олти йилга мўлжалланган конкрет тадбирлар комплекси тасдиқланди.

Ҳаво ҳавзасини тоза тутиш бўйича давлат инспекцияси, республика соғлиқни сақлаш министрлиги ҳамда сув ҳавзаси инспекциялари томонидан ўтказилган текширишларнинг кўрсатишича, кўплаб корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ўз олдиларига қўйилган вазифани тўғри тушунадилар ҳамда шаҳар атмосферасига зарарли чиқиндиларни чиқариб юборишни камайтириш учун ўзларига боғлиқ барча ишларни амалга оширадилар. Аммо шундай ҳоллар ҳам содир бўляптики, заҳарли моддалар ва чангларни тутиб қолувчи тозалаш иншоотлари ишига зарур даражада эътибор берилмаяпти.

Масалан, «Узбексельмаш», «Ташсельмаш» ва бошқа корхоналарда узоқ вақтдан буён қуюв цехида технология жиҳозларини тозалаш иншоотлари билан ишлатиш масаласи ҳал этилмай келяпти. «Таштекстильмаш», «Компрессор» заводларида эса тозалаш иншоотларини ишга тушириш муддатлари ҳадеб орқага сурилмоқда. Октябрь революцияси номли тепловоз ремонт заводи қуюв цехида ҳам газ тозалаш иншоотларини реконструкциялаш ишлари йилдан-йилга орқага суриб келинмоқда.

Тошкент ГРЭСи раҳбарлари ҳам атроф-муҳит тозалиги тўғрисида ғамхўрлик қилмаяпти. Бу ерда атмосферага чиқариб юборилаётган заҳарли моддаларни камайтириш учун имкониятлар етарли. Бунинг учун заҳарли модда чиқармайдиган мазутлардан фойдаланиш ишига эътибор бериш керак. Бу республика энергетика министрлигининг махсус қарорларида ҳам қайд этиб ўтилганига қарамай ГРЭС раҳбарлари шунга ўхшаш яхши тадбирларни амалга оширмаяптилар.

Кўрсатилган тадбирларни амалга оширмаслик сабабларини таҳлил қилганда кўпинча корхоналарнинг раҳбарларидан бунинг учун капитал маблағлар йўқ, ёки фонд ва жиҳозлар, зарур материаллар, ишчи кучлари етишмайди, деган баҳоналарни эшитиш мумкин. Бундай баҳона билан банд бўлаётган раҳбарлар амалда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш вазифаси нақадар муҳим эканлигини тушунмаяптилар. Ахир партия ва ҳукуматимизнинг бу борадаги қарорларида атроф-муҳитни мусаффолаштириш вазифаси аниқ ва равшан белгилаб берилган. Шунинг учун ҳам шу нарсани унутмаслик кераки, ишлаб чиқариш планларини бажариш ва табиатнинг мусаффолигини ҳимоя қилиш тўғрисида ғамхўрлик бир-бири билан чамбарчас боғлиқ бўлган асосий вазифадир.

Бизнингча, бу муҳим вазифанинг аҳамияти саноат корхоналарининг социалистик мажбуриятларида ҳам ўз ифодасини топмоғи керак, Унда табиатни муҳофаза қилиш бўйича ишлаб чиқилган конкрет тадбирлар белгиланиши лозим. Уларнинг бажарилишини ишлаб чиқариш корхоналари кўрсаткичлари н и н г якунланишида ҳам ҳисобга олиш тақозо этилади.

Н. МОЧАЛО,
Тошкент ҳавони мусаффо сақлаш регионал давлат инспекциясининг бошлиғи.

ТО Справкалар бюроси
ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

У. ЗУФАРОВ: Тошкентдаги «Эталон» заводида қандай буюмлар тайёрланади?

Жавоб: Бугунги ҳаётимизни ўлчов асбобларисиз (магазинлардаги оддий торозидан тортиб, лабораторияларда ишлатиладиган мураккаб назорат аппаратларигача) тасаввур этиб бўлмайди. «Эталон» заводи мана шу ўлчов ва назорат воситаларини ремонт қилиш билан шуғулланади. У СССР Стандартлар комитетининг Бутуниттифоқ «Эталон» бирлашмасининг ўттизта корхонасидан бири ҳисобланади. Корхона Фарғона, Тошкент, Самарқанд, Нукус ва Гулистондаги филиаллари билан бирга заводлар учун завод вазифасини ўтаяпти. Республикадаги барча корхоналар, колхоз ва совхозлар, илмий муассасалар «Эталон» заводи хизматидан баҳраманд.

Бундан ташқари корхонада бир қатор ўлчов ва назорат приборлари ҳам тайёрланади.

* * *

И. БОБОЖОНОВ: Буюмлардаги Сифат белгиси нимани билдиради?

Жавоб: Мамлакатимизда буюмларга Сифат белги қўйиш 1967 йилдан бошланган. Худди шу йили саноат маҳсулоти сифатини аттестациядан ўтказишнинг ягона системаси жорий этилган. Унда сифати олий категорияли буюм қандай бўлиши аниқлаб берилган. Шунга асосан буюм ёки маҳсулот техник-иқтисодий кўрсаткичлари жиҳатидан Ватанимиздаги ёки чет эллардаги энг яхши намуналарга мувофиқ келиши ёки ундан юқори бўлиши, сифат бўйича муҳим кўрсаткичларга эга бўлиши, халқаро норматив-техника ҳужжатлари талабларини ҳисобга олувчи стандартларга, техник шартларга мувофиқ келиши, иқтисодий самарадорликни таъминлаши ва мамлакат халқ хўжалиги ва аҳолининг эҳтиёжини қондириши лозим.

Маҳсулотга Сифат белгиси берилганлиги ҳақидаги гувоҳнома СССР Давлат стандарти томонидан берилади.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА
ГАИ АХБОРОТИ

Петр Николаевич Муратов «Узспортторг» магазинидан «Восход-2» маркали мотоцикл сотиб олди. Лекин мавжуд қоида бўйича харид қилган буюмини негадир Давлат автоинспекциясида рўйхатдан ўтказмади. Бунинг устига ўзининг икки ғилдиракли транспорт воситасини Вячеслав Халиловга берар экан, оқибатини ўйлаб кўрмади.

Вячеслав ҳам кўча ҳаракати қоидаларини менсимайдиганлардан. Шунинг учун ҳам унинг таниши Виктор Берсенев мотоциклни ҳайдамоқчи бўлганда, унга ҳеч иккиланмасдан ўрнини бўшатиб берди.

В. Берсеневнинг ҳайдовчилик гувоҳномаси йўқ эди. У Тошкент автомобиль ҳалқа йўлидан бораётиб Ново-Сергели кўчасига тушиб олди... У мотоциклни бошқара олмай кўчанинг қатнов қисмида келаётган Леонид Ситниковни босиб кетди. Гражданин Л. Ситников бош мияси қалқиган ва бадани эзилган ҳолда Тошкент Давлат медицина институти шифохонасига келтирилди.

Уч киши ҳар хил вақтда бир мотоциклнинг рулини бошқаришди. Уларнинг учаласи ҳам кўча ҳаракати қоидаларини бузишди. Эндиликда Давлат автоинспекцияси нинг маъмурий комиссияси чиқарган қарордан сўнг, улар ҳақли равишда жазога тортиладилар.

Саломатлик ҳақида суҳбатлар

Ҳурматли редакция! Беш яшар қизимиз касал бўлиб қолди, врачлар унга пиелонефрит деб диагноз қўйишди. Бу қандай хасталик, унинг олдини олиш, даволаш учун нималар қилиш керак? Беморнинг парҳезини қандай тартибда олиб борган яхши? Шулар ҳақида маълумот берсангиз.

А. ҚОДИРОВА,
«Бешқайрағоч» массивининг Ильич кўчасида истиқомат қилувчи.

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

БУЙРАКНИ АВАЙЛАНГ

Пиелонефрит — специфик бўлмаган яллиғланиш процесси бўлиб, асосан буйракнинг жомини, тўқимаси ва каналларини шикастлайдиган касалликдир. Одатда пиелонефрит билан ҳамма ёшдаги болалар оғриши мумкин. Олимларимизнинг фикрича ва ўзимизнинг кузатишларимиз шуни кўрсатадики, касаллик уч ёшгача бўлган болаларда кўпроқ учрайди. Айрим ҳолларда бу хасталик гўдакларда ҳам тез-тез учраб туриши ҳоллари кузатилган. Бир-икки ёшгача бўлган ўғил ва қиз болаларда пиелонефрит бир хилда учраб, ёши катталарда эса қиз болаларнинг кўпроқ пиелонефрит касаллиги билан оғриши кузатилган. Умуман айтганда, қиз болалар ўғил болаларга нисбатан бу касалликка кўпроқ берилувчан бўладилар.

Дунёда биринчи бўлиб 1882 йили Н. И. Ивановский пиелонефрит касаллигида микробларнинг буйрак ва буйрак йўлларига ўтиб, касалликнинг кўзғалишига сабаб бўлишини айтиб берди. Унинг келиб чиқишига асосий сабаб: буйракка микробнинг тушиши ва пешоб йўналиши тезлигининг бузилишидир.

Микробнинг буйракка кириши уч йўл билан: қон орқали, лимфа йўллари ва пешоб-таносил аъзолари орқали бўлиши мумкин.

Юқорида айтилган сабаблардан энг асосийси, бу қон орқали буйракка микробнинг кириши бўлиб, асосан ангина касаллиги билан оғриган беморларда, терининг ҳар хил йирингли касалликлари (чипқон), нафас йўлининг айрим касалликлари билан оғриган беморларда кўпроқ учрайди.

Кейинги вақтларда пиелонефрит касаллигини ҳар томонлама синчиклаб ўрганилиши натижасида 80 — 85 процентга яқин ҳолларда касалликнинг сабабчиси обструктив уропатия (пешоб йўлида учрайдиган ҳар хил туғма ёки кейинчалик пайдо бўлган пешобнинг чиқишига ҳалақит берадиган касалликлар) эканлиги маълум бўлди. Шунинг учун пешоб йўлининг ҳар қандай яллиғланиш касаллиги ҳар томонлама урологик текширишдан ўтказилиши лозим.

Буйракка микроб кириб олгандан кейин унда яллиғланиш процесси бошланади. Аввало, тўқимада яллиғланиш, шиш, кейинчалик йиринг ҳосил бўлиши, бир қанча йиринг бўшлиқлари қўшилишиб катта йиринг халтасини ташкил қилишлиги, айрим ҳолларда эса йиринг буйракдан ташқари тўқималарга ҳам ўтиб кетиши мумкин.

Пиелонефрит бир бутун касаллик бўлиб, ҳар қандай цикл бўйича ўтади. У инсоннинг гўдаклик пайтидан то қарилик давригача давом этадиган чалкаш касалликдир. У икки хил турда, яъни ўткир ва сурункали кечади. Ўткир формада кечганида бир хил микроблар бўлса, сурункали даврида микроблар ассоциацияси (бирлашмаси)дан иборат бўлиб беморни сурункали буйрак етишмаслик касалига дучор қилади.

Хасталикнинг асосий клиник белгиларидан энг асосийси пешобда йирингнинг бўлишидир. Яъни бошқача қилиб айтганда, пешоб лойқаланган бўлиб, унда лейкоцитларнинг сони кўпайган бўлади (муайян ҳолатда одам пешобида 3 — 5 тагача лейкоцитлар бўлади). Пиелонефритда асосан 3 та симптомни белгилаш мумкин:

Биринчидан, оғриқнинг бўлиши. Айрим ҳолларда ёш болаларда қорин бўшлиғида ёки бел томонларида кучли оғриқ пайдо бўлиши, унинг ўткир аппендицит касаллигидан ажратишлик анча қийинчиликлар туғдириши мумкинлигини эътиборга олиш керак. Акс ҳолда ҳақиқий аппендицит касали бўлмаса ҳам бемор операция қилиниб, кўр ичакнинг ўсимтаси олиб ташланган ҳоллар ҳам кузатилган ва ҳоказо. Иккинчидан, пешоб чиқариш процессининг бузилиши — оғриқли пешоб чиқариш кузатилиши, тез-тез ёки кам пешоб чиқариш ҳолларидир. Бемор учун бу ҳолат жуда ноқулай бўлиб, физиологик процесснинг бузилишига олиб келади. Учинчидан, бу заҳарланиш асосан касалликнинг ўткир кечишига, микробларнинг хусусиятларига, организмнинг умумий аҳволига боғлиқдир.

Пиелонефрит кўпинча яширин формада кечади. Ёш болаларда сабабсиз тана ҳароратининг кўтарилиши (кўпинча кечқурунлари), иштаҳанинг бўғилиши, кўп терлаш, айрим ҳолларда бола кечқурунлари тагини ҳўл қилиб қўйиши, пешобни яхши ушлай билмаслик каби белгилари кўпинча бу касалликка хос симптомлар ҳисобланади.

Айрим вақтларда пиелонефрит касаллиги болаларда буйрак-тош касаллигининг келиб чиқишига сабабчи бўлиши мумкин. Одатда буйрак-тош касаллиги пиелонефрит билан чамбарчас боғлиқдир. Бундай вазиятда буйракдаги тош пиелонефрит касаллигига олиб келдими ёки пиелонефрит тош касаллигими деган савол туғилади. Бизга маълумки, буйракда тошнинг пайдо бўлишига асосан пиелонефрит сабаб бўлади. Шунинг учун буйрак-тош касаллигини йўқотиш учун пиелонефрит хасталигини аниқлаб, тез даволаш керак.

Пиелонефрит касаллигини аниқлаш учун бир қатор текширишлар ўтказилади ва аниқ диагноз қўйилади. Бунда шу касаллик белгилари сезилса, агар бемор ётиб даволаниши керак бўлса, у тезда касалхонага ётқизилади.

Касаллиги аниқланган беморлар режим, парҳез ва дори-дармонлар ёрдамида даволанади. Пиелонефрит билан оғриган бемор касалликнинг ўткир вақтида касалхонада ётиши тавсия қилинади. Шуни айтиш керакки, диета — парҳез тўғрисида ҳозиргача тўлиқ кўрсатма кам, лекин кўпчилик олимларнинг фикрича беморга ҳар хил соклар, чой, квас, кисель, картошка, лимон, ҳар хил суюқ овқатлар (карамли, сабзи ва бошқалар)ни бериш керак. Умуман ўткир, қийин ҳазм бўладиган овқатлар (гўшт, балиқ, колбаса, сут, шоколад ва ҳоказо) менюга киритилмайди. Бемор тузала борган сари, парҳез сифати ҳам ўзгартириб борилаверади.

Пиелонефрит касаллигида узоқ муддат давомида (3 ойдан 2 йилгача) қон ва пешоб анализларига асосланиб, умумий организмга ва унинг фаолиятига қараб фақат врачлар маслаҳати билан даволаниш лозим. Агар касаллик тез аниқланиб, вақтида даволатилса, хасталик батамом тузалади ва инсоннинг муҳим аъзоси бўлган буйрак турли асоратлардан сақлаб қолинади.

Ю. УЛЛИЕВ,
Ўрта Осиё медицина педиатрия институти болалар хирургияси кафедрасининг доценти.

● НАШРИЁТ ТУҲФАСИ

Медицина луғати

Ҳозирги пайтда медицина фани ниҳоятда ривожланиб бормоқда, унда кўпдан-кўп касалликларнинг номлари, дори-дармонларнинг аталиши, медицина асбобларининг турлари шу қадар кўпки, буларни билиш биринчи галда медицина мутахассислари учун зарурдир. Шуни назарда тутиб Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриёти «Русча-латинча-ўзбекча медицина луғати»ни нашр этди. Луғат кичик ҳажмда бўлса ҳам, унда асосан кўп ишлатиладиган сўзлар келтирилган. Медицина терминлари луғатда алфавит тартибида уч тилда — рус, латин ва ўзбек тилларида берилган. Шуниси диққатга сазоворки, ҳар бир сўзнинг маъноси алоҳида изоҳлар билан қисқача тушунтирилади. Луғатнинг дастлабки саҳифасига латин алфавити (24 ҳарф) ҳарфларининг ёзилиши, уларнинг айтилиши (номлари) ўзбек ва рус тилларида берилган.

Гулчеҳра Расулова узоқ йиллардан бери шаҳримиздаги 35-поликлиникада самарали меҳнат қилиб келади. Бу меҳнатсевар медицина ходими соғлиқни сақлаш аълочиси унвонига эга.
СУРАТДА: Г. Расулова. Ҳ. Суннатуллаев фотоси.

Рахит ҳақида

«Рахит» деб номланган кичик рисолада бу хасталикнинг келиб чиқиш сабаблари, унинг олдини олиш, бемор болаларни парваришлашда ота-оналар нималарга эътибор беришлари кераклиги батафсил баён қилинган.

Китобча муаллифи Собит Собиров рахит болаларга бериладиган дори-дармонлар, ноз-неъматлар ва турли озиқ-овқатлар ҳақида алоҳида маслаҳатлар берган. Китобча Ўзбекистон ССР «Медицина» нашриётида 60 минг нусхада чоп этилди.

● ЯНГИЧА ДАВОЛАШ УСУЛЛАРИ

«ГЕЛИЙ-КИСЛОРОД»

Тожикистон медицина институтида бронхиал астма касаллигини даволашда янги метод — «гелий-кислород» терапевтик даволаш технологияси жорий этилди. Бу янги метод Душанбедаги медицина муассасаларида кенг миқёсда қўлланила бошланди.

Гелий енгил ва хавфсиз газ бўлиб, ўзининг даволаш хусусияти билан машҳурдир. Лекин у медицина тажрибасида ҳозирга қадар қўлланилмас эди.

Медицина фанлари доктори М. Муродов «гелий-кислород» ингаляцион цикл терапиясини таклиф этди. Бу эса гелийдан бир неча марта фойдаланишга имкон бермоқда.

САЛОМАТЛИК МАСКАНИ

Энергетиклар шаҳри — Тахиатошда Қорақалпоғистондаги энг катта профилакторий ишга туширилди. Унинг олтита даволаш кабинетида энг янги медицина асбоб-ускуналари ўрнатилган. Балчиқ ва электр ёрдамида даволаш йўлга қўйилган. Шу сиҳат-саломатлик масканини қурган «Тахиаташгидроэнергострой» қурилиш бошқармасининг 50 ишчиси бу ерга дастлабки йўлланмаларни олди.

Автоном Республиканинг профилакторийларида ҳар йили саккиз минг киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда зарур медицина ёрдами олиши мумкин.

● *Қардошларимиз ижодидан*

Акрам АЙЛИСЛИ,
Озарбайжон.

АНОР ДАРАХТИ ҲАҚИДА ЭРТАК

(Қиссадан парча)

Биз яшайдиган хонанинг олдида иккинчи қаватга чиқадиган пиллапоя бор эди. Ҳар куни шу пиллапоядан иккита хотин чиқиб-тушиб юришади. Биттаси вазмин қадам ташласа, иккинчиси лиқиллаганча чиқиб-тушаверади.

Вазмин қадам ташлайдиган Бойхоним қариб қолган аёл бўлиб, тўрт ўғли урушдан қайтиб келмаган. Бойхоним буви ҳамиша худо-таолло билан суҳбатда бўлгани учун ҳеч ким билан гаплашмас эди. У пиллапоядан кўтарилаётганида ҳам, тушаётганида ҳам тилидан худони қўймасди. Ҳар тонгда уйдан худо йўлига назир қилишга бир нарса олиб кетар эди. Эрта саҳарда ҳам, оқшомда ҳам Бойхоним айвонда намоз ўқир, соатлаб юзини осмонга қарата худога мурожаат этар эди...

Ҳар тонгда Сурат исмли ҳушчақчақ қиз пиллапояларни тарақлатиб югуриб тушиб райкомга ишга борарди. У ҳаммадан олдин қайтиб келар ва юқори айвонда қувончи ичига сиғмай тахталарни ғичирлатиб, қўшиқ айтганча у ёқдан-бу ёққа юрарди. Сўнгра тинчиб, ниманидир кавшар, бир йўталиб олиб, яна минғирлаб куйлар эди. Сурат қаллиғидан хат олгани, икки-уч кундан кейин у Узоқ Шарқдан келиш дарагини эшитгани учун қўшиқ айтмоқда эди. Узоқ Шарқдан олган хатини Сурат нимчасининг чўнтагида олиб юрарди.

Кечқурунлари пастдаги икки хонаю, юқоридаги икки хонани лампочка ёритади. Айвонда эса эшиклар олдида тўртта керосинка липиллаб туради, чунки шаҳарда ўчоқ учун на ўтин, самовар учун на кўмир бор эди. Кечки овқатдан сўнг пиллапояларни ғичирлатиб Сурат олдимизга тушиб келади. У қаллиғи ҳақида гапириб беради, кечқурунлари унинг хатларини ўқиб, расмини аммамга кўрсатади. Расм ҳеч ўзгармас, расмдаги одам ҳам ўша-ўша эди. Қиз ҳар оқшом расмдаги йигитнинг погонидаги юлдузчаларни санар ва қандай қилиб танишиб қолишганини ҳикоя қилиб берар эди. Менга бу воқеа ёд бўлиб кетганди, Сурат ҳикоясини бошлаши биланоқ қоронғиликда қора рельслардан ҳуштак чалиб ошиқиб келаётган поезд кўз олдимга келарди... Бу Сурат Бокуга конференцияга борган поезд эди. Сурат билан бир купенинг деразаси олдида қарама-қарши ўтирган йигит аскарликка кетаётганди. Куни бўйи йигит унга бирор марта ҳам гап қотмади, қиё ҳам боқмади. Кеч кирганда Сурат бошини кўтариб, тўсатдан йигитнинг деразa орқали унинг аксига тикилиб кетаётганини сезиб қолди. Поезд гоҳ тўхтаб, гоҳ илгарилаб кетардию, йигит деразадан кўзини узмасди. Вақт кеч бўлиб ҳамма уйқуга кетса-да, йигит ухламасди. Сурат ҳам ухламади, чамадонида партбилети бор одам ухламаслиги керак — вақт нотинч эди. Сурат ҳамроҳим бирон нарсадан гап очармикан деб кутдию, бироқ йигит чурқ этмади. Ниҳоят тун ярмидан ошгач, Суратнинг тоқати тоқ бўлиб, мийиғида кулиб қўйди. Йигит нигоҳини деразадан олиб уялинқираб қизга боқди. Бир-бирларига қараб кулимсирашди. Бир оз ўтиришганидан сўнг яна кулимсираб қарашди. Шу алфозда йигит шу кеча индамади. Саҳарлаб вагонга солдатлар кириб, ҳужжат текширдилар. Улар чиқиб кетишгандан сўнг йигит қизнинг паспортини олиб кўрди. Сурат ҳам унинг паспортини олди. Йигит бир парча қоғоз олиб бир нарсалар деб ёзди-да, Суратга узатди. Қоғозда: «Сенинг киёфангни қалбимда сақлайман, Сурат», деб ёзилганди.

Сурат шу сўзларни такрорлар экан, кўзларида ёш милтиллар, чўнтагидан дастрўмолини олиб, кўзини артар эди.

Сўнгра улар бир бекатда тушиб конфет олишди, кейингисида йигит қаердандир атир гулли қизил дастрўмол сотиб олиб, Суратга тақдим қилди. Сўнгра поезд тўхтади — мен тўхтаб турган поездни ҳеч тасаввур этолмасдим — улар кунларини Бокуда ўтказишди. Қандайдир соҳилда сайр этишди, қандайдир кўчаларни кезиб юришди — буларни мен дарҳол унутдим, бироқ қора рельсларда учиб келаётган поезд, қоронғи дераза ва дераза ойнасида акс этган Суратнинг жамоли менинг қалбимда доимий ўз ифодасини топди. Йигит фронтга, урушга жўнади, узоқ-узоқ шаҳарлардан Суратга хат ёзди. Сурат гапирар экан менинг фикру-хаёлимни ана шулар чулғаб оларди. Қиз жимиб қолганда кўз ўнгимда қоронғи дераза, қизнинг аксига маҳлиё бўлган йигит ва қоронғиликда қора рельслар бўйлаб қувона-қувона ҳуштак чалиб бораётган поезд намоён бўларди...

Сурат хат ва қаллиғининг расмини олиб ўз хонасига чиқиб кетганидан кейин биз чироқни ўчирар эдик. Кечаси эшигимиз ёпилмасди, шундоғ ҳам ҳаво дим эди. Мен аммамнинг ёнида деворга тикилиб ётардим. Сурат дарров ёта қолмас, лампочка шуъласида кўланкаси ҳовлимизни ўраб олган деворига тушиб турарди. Менга унинг келишган кўланкаси, девордаги аёл Сурат эмас «Аршин мол олан»даги Гулчеҳра бўлиб кўринарди. У ҳам Гулчеҳра каби қўлларини кўтарар, бошини орқасига қайирар, ҳатто юз тузилиши ҳам Гулчеҳрага ўхшаб кетарди. Баъзан бу манзарага шунчалик берилиб кетардимки, назаримда ҳозир Асқар келиб қоладигандек туюларди. Мана, шу дам ҳушчақчақ Асқар келиб, мол ўралган тугунни ҳовлига ошириб ўзи девор устига ўтириб оладию, қўшиқ айта бошлайди. Бироқ ҳушчақчақ Асқар келмас, Сурат эса ўринга ётарди. Қиз уйда кийиб юрган кўк кўйлагини аста ечиб стулга илиб қўярди. Гарчанд бу дақиқа кўз юмиб туриш кераклигини билсам ҳам кўланкасига диққат билан тикилар эдим. Кўйлақлари остидан нима кийиб юришини жуда-жуда билгим келарди. Бироқ чироқ ўчиб «кино» тугар эди. Суратнинг кўйлаги остидан нима кийганини била олмасам ҳам, чироқ ўчганидан хурсанд бўлардим. Суратнинг қўшиғини Бойхоним кампир эшитмагани маъқул. Ахир кампир унга қарагиси ҳам келмайди, бунинг сабаби Сурат кўп қўшиқ айтади, пиллапоядан ҳушчақчақ чиқиб-тушади.

Сурат чироқни ўчириб, девордаги кўланка ғойиб бўлиши билан айвоннинг у бошидан каравотнинг оғир ғичирлагани эшитилади — Губат темир каравотида у ён бошидан бу ёнбошига ўгирилади. Баъзан у ярим кечада ўрнидан сакраб туриб, биргина ички кўйлакда оқсаб ҳовлимизга туйнукдан кириб келиб, дод-вой қилаётган мушукларни ҳайдаб қоларди. Губат алламаҳалгача ухламай ётарди, эртасига ҳам кеч турар, баъзан деярли пешингача ўрнида ағанаб ётаверарди. Дастлаб мен у ўзининг шалдироқ темир каравотида ётиб, деворда «кино» кўришидан бехабар эдим, ўзи менга бу ҳақда айтганида ажабландим. Айниқса мени ажаблантирган нарса, девордаги кўланкани у ҳам «кино» дер экан. Мен унинг деворимизда айнан қайси кинони томоша қилишини суриштириб ўтирмадиму, бироқ Губат менга нисбатан кўпроқ нарсани кўришини сездим. Баъзан «кино»дан сўнг Губат мени аста чақирарди, лекин мен жавоб бермасдим. Мени ухлаяпти экан деб ўйлашини истардим. Бироқ эртасига барибир ухламаганимни бўйнимга олишга мажбур этарди.

Кундуз кунлари биз Губат иккимиз холи қолардик. Каравотдан туриб декчасини керосинкага қўяр эди-да, хаёлга берилиб айвонда оқсоқланиб юрарди. Баъзан Асқарнинг фильм бошида гуллаб ётган боғни сайр этиб юргандаги айтган қўшиғини хиргойи қиларди.

— Ҳей Содиқ! — дея бақирарди мени айвонда кўриб қолиб. — Русчасига чуракни нима дейишади?

— Хлеб.

— Отангга балли.

Қошиқ билан декча ковлар экан, бир оз сукут сақлагандан кейин, сўрарди:

— Русчасига қошиқни нима дейишади?

— Ложка!

— Отангга балли.

Қозонни ковлаб туриб яна жим бўлиб қоларди...

— Энгагни нима дейишади?

— Энгакми? Билмайман.

— Казол!

Губат мен билмаган сўзларни ғурур билан талаффуз этарди...

Губатнинг хонасида катта бўш сандиқдан бошқа ҳеч вақо йўқ эди. Қолган мулки — керосинка, тагига солиб ўтирадиган қопи кўрпа-тўшакли темир каравоти айвонда турар эди. Кўрпаси янги, тўшаги ҳам бир чаваи эди. У менга борган кунимизоқ, Маржон аммамни ишга жойлаб қўйиш учун олиб кетганда кўрпа-тўшагини кўрсатганди. Губат мени олдига чақириб, тўшагини у ёқ-бу ёққа ағдариб кўрсатди. Маржон уни битлиқи деб ҳақорат қилган экан. Губат у билан гаплашмай қўйган, умрбод гаплашмайман деб ўзига сўз бериб ди ҳам. Тўғри-да, нима учун битлиқи бўлсин! Ҳатто уруш йиллари ўша маҳлуқлар одамлар эгнида чумолидек ўрмалаб юрганда ҳам Губат ўзидан бир дона ҳам бит топмаган! Худога шукурки, совуни етарли — ҳар ҳафта бир бўлакдан совун беришади. Ҳар ҳолда военкомнинг отига қарайди.

Губат гўё Маржонга ўчакишгандек ҳар ҳафтада тунда қудуқ тепасига бориб уст-бошини, ҳатто кителигача ювиб келарди. Агар яхши очилмаган кўйлак иштони икки устунга тортилган арқонда суви сизилиб осилиб турса барчага маълумки, Губат бу кеча ўрнида яланғоч ётибди ва мушукларни ҳам ҳайдамайди.

Ҳовлига қорнини тўйғазиб олган Губат чуқур миннатдорчилик ҳисси билан «Худога шукур» деб ўрнидан турарди. «Энди бориб отга ҳам ем бериб келай» — деб менга қарарди. Губат бир ўзимни зерикиб қолади деб ташлаб кетгиси келмасди.

Губат кетганидан сўнг Мадина аммам пилигини пасайтириб қўйган керосинка устидаги чойнакдан бир стаканга қуйиб шакар солардимда, ҳар оқшом аммам менга атаб олиб келган бир бурда оқ нон билан нонушта қилардим. Нонуштадан сўнг айвонда ўтириб радио тинглар эдим. Ҳар бир саҳифасини ёддан билсам ҳам дарсликларимни варақлардим. Ана шундай танҳо қолган кезларимда ўтган йилги дафтаримнинг бўш қолган саҳифаларига анор дарахти ҳақидаги эртагимни ёздим. Бўш саҳифалар етмай қолдию, бироқ эртак давом этарди...

* * *

Биз Мадина аммам иккимиз ана шу ҳовлига кириб келдик. Ҳозиргина аммам Маржон хола билан нон дўконда ўпишиб кўришди, сўнг ўша катта кўча бўйлаб келдик. Маржоннинг қўлидаги калитлар ўшандагидек жиринглар, йўловчилар Маржон холага салом беришарди; тор, тош кўчалар орқали пастга тушдик, Маржон хола билан Мадина аммам қишлоқ, фабрика ҳақида, уруш пайтида қишлоғимизда турган солдатлар ҳақида бир-бирига гал бермай сўзлашиб боришди. Мен уларга эргашиб борар эканман бу ер яхши, бу ерда яшаш қизиқроқ дея ўз-ўзимга уқдириб борардим. Бироқ ўзимни-ўзим қанчалик ишонтирмай, барибир қишлоққа қайтиш истаги юрагимнинг бир четини эгаллаб олганди.

Ҳовлига кириб, унинг баланд деворлари, ифлос саҳна ва мана шу анор дарахтини кўрдиму бу ерда на яшаб, на ўқиб бўлмаслиги, бунинг ҳаммаси гўё шу бахти қаро дарахтда қизил гул очилиши ҳақидаги афсонадек бекорчи гап эканлиги менга аён бўлди. Биз шу бугуноқ қишлоққа қайтиб кетамиз.

(Давоми бор).

● *СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадаси олдидан*

Жиддий синовга ҳозирлик

Маълумки, республикамиз пойтахтидаги Митрофанов номидаги сув спорти саройида саккиз кун давомида мамлакатимизнинг энг кучли сув полоси командалари ғолиблик учун кураш олиб боришди.

Бу йилги мамлакат биринчилиги бироз ўзгача ўтказилмоқда. Биринчи давра ўйинларидан кейин медаллар учун кураш олиб борувчи олти кучли коллектив аниқланди. Тошкентнинг «Меҳнат» командасига ана шу кучли олтиликдан жой олиш учун фақат бир очко етмай қолди. Энди меҳнатчилар 7— 14-ўринлар учун кураш олиб боришади. Команда активида ҳозир 13 очко бор.

Шундай қилиб, чемпионат қандай қизиқарли фактларни берди. Ўзбекистон спортчилари СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадасига қандай тайёргарлик кўришмоқда? Жамоатчи мухбиримиз Михаил Зальцберг ана шу саволларга жавоб топиш мақсадида бир неча масъул кишилар билан суҳбатлашди.

Улардан бири чемпионат пешқадами Москва Давлат университети командасининг катта тренери, Совет Иттифоқида хизмат кўрсатган тренер Михаил Михайлович Рижак эди.

— Сиз командаларнинг чемпионатда кўрсатган ўйинларини қандай баҳолайсиз?

— Шуни таъкидлаш керакки, барча командаларнинг маҳорати ошганлиги яққол кўзга ташланиб турди. Шунинг учун дуранг натижалар кўп бўлди. Учрашувнинг сўнгги дақиқаларига қадар қайси команда ғолиб чиқишлиги ҳақида бирон нарса дейиш қийин бўлди.

— Иложи бўлса «Меҳнат» командаси, унинг имкониятлари ва камчиликлари ҳақидаги фикрингизни баён этсангиз.

— «Меҳнат» жуда яхши команда. Афсуски, айрим объектив ва субъектив сабабларга кўра команда бироз сустлашиб қолди. «Меҳнат» командасининг етакчи ўйинчиларидан бири Рудаков ҳозир Ҳарбий Денгиз Флоти Марказий спорт клуби шарафини ҳимоя қиляпти. Шунингдек, пешқадам ўйинчилардан бири ҳисобланган Запитецкий бир неча йил командада иштирок этмади. Шунинг учун ҳам унга учрашувлар пайтида яхши маҳорат кўрсатиш қийин бўлди. Мамлакат терма командаси аъзолигига кандидат Эркин Шагаев ва Чис ҳозир жуда бўш қатнашишмоқда.

Турнир ўйинларини 1960 йилда Рим шаҳрида ўтказилган Олимпиаданинг кумуш совриндори, халқаро тоифадаги судья, Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг шарҳловчиси Владимир Вагранович Рашмаджан ҳам кузатиб борди. Биз унинг учрашувлар ҳақидаги фикрини сўрадик.

— Ҳар бир команда олдида ҳозир СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадасига тайёргарлик кўришдек муҳим вазифа турибди. Совет Иттифоқи терма командаси олдида ҳам муҳим вазифа турибди. У Олимпиада ўйинларида иштирок этиши керак. Шунинг учун ҳам терма команда аъзолигига кандидатлар ҳақидаги фикрингизни билишни истардик. Жумладан тошкентлик спортчиларнинг ўйини сизда қандай таассурот қолдирди?

— Тўғрисини айтганда «Спартакиада ҳақида гапириш менга бироз ноқулай. Чунки мен бу ерда бош судья вазифасини бажардим. Шунинг учун ҳам командалар ҳақида холис фикр билдиришим керак. Терма команда ҳақида шуни айтиш керакки, у жаҳондаги энг кучли командалардан бири бўлган Венгрия терма командаси билан учрашувга тайёргарлик кўрмоқда. Команда составида жиддий ўзгаришлар бўлгани йўқ.

Тошкентда бўлиб ўтган сўнгги кунги учрашувлар таассуроти «Меҳнат»ни кучли олтиликдан жой ололмаганлигини яна хотирада жонлантиради. Келинг, фактларга очиқ кўз билан қарайлик. Команда юксак маҳоратли командалар билан бўлган баҳслардагина ўз маҳоратини синовдан ўтказиши мумкин. «Меҳнат» иккинчи тур ўйинларида анча дуруст ўйин кўрсатди. Ўзбекистон Спорт комитети сув спорти турлари бўйича бўлимининг бошлиғи Владислав Васильевич Карповнинг фикри ҳам ана шундай.

— «Меҳнат» бу ерда Москвадаги турга нисбатан деярли икки марта кўп очко тўплади. Шу боисдан ҳам команданинг Тошкент туридаги иштирокини муваффақиятли деб баҳолаш керак.

— Шу жиҳатдан олганда команда ўйинида сизнинг назарингизда қандай камчиликлар мавжуд?

— Ёш ўйинчилар ҳали тажрибасизлик қилишяпти. Шунинг учун ҳам улар тез-тез хатога йўл қўйишмоқда. Уларга турнир тажрибаси етишмаяпти. Буларнинг ҳаммаси команданинг ўйинига салбий таъсир кўрсатмоқда.

— «Меҳнат» командасига резервлар тайёрлаш ҳақида қандай фикрдасиз?

— Сув полоси республикамизда кенг ривожланиб бормоқда. Лекин «Меҳнат»га фақат Тошкентдаги «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти резерв тайёрламоқда. Бошқалар эса ўз областлари учун резервлар тайёрлашяпти.

— «Меҳнат» командасининг СССР халқларининг VII ёзги Спартакиадасига тайёргарлигини қандай баҳолайсиз?

— СССР халқларининг Спартакиадасида муваффақиятли иштирок этиш шу йиллардаги энг муҳим вазифалардан биридир. Ватерполчиларимиз аввалги Спартакиадада эришилган натижани такрорлаш бўйича социалистик мажбурият олишган. Ўзбекистон сув спорти ишқибозларини қизиқарли воқеалар кутмоқда. Апрель ойининг охирларида Югославияда жаҳон Кубоги ўйинлари бўлиб ўтади. Бу ўйинларда Эркин Шагаев ҳам иштирок этади деган умиддамиз. Кейинчалик Спартакиада турнири бошланади. Бу турнирда республикамиз терма командаси кучли олтиликдан жой олишга қодир команда эканлигини исботлаши лозим. Спортчиларимизда бундай натижага эришиш учун имкониятлар бор. Улар мақсадга эришиш йўлида тинмай машқ қилишлари, маҳоратларини ошириб боришлари лозим.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Пойтахтимизда яқинда очилган

РЕСПУБЛИКА «О Л М О С» УЛГУРЖИ-САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ

КОМИССИОН МАГАЗИНИ

тутилган буюмларни сотиш ва янгиларини харид қилишда ёрдам беради.

Республикамизда ягона бу комиссион магазини тутилган эски буюмлар — кумуш, тилла, бронза, ёғочдан ишланган безаклар, амалий санъат ва сувенир ҳайкалтарошлик асарларини, қўлда тўқилган гиламларни, чинни, хрусталь, корпуси тилла ва кумуш соатлар, узук, зирак, тўғноғич, билакузук (бриллиант ва бошқа қимматбаҳо тошли) каби заргарлик буюмларини қабул қилади.

МАГАЗИНИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

Магазин соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди. Танаффус —14.00 дан 15.00 гача. Дам олиш куни — душанба.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Г-9 «А» квартали, 20-уй (4, 9, 19-трамвайлар, 2-автобуснинг «Чўпон ота» бекати). Телефон 76-81-12.

Республика «ОЛМОС» улгуржи-савдо бирлашмаси.
«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессагентлиги.

93-ихтисослаштирилган трестнинг

«ЭНЕРГОМОНТАЖ» ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

Технологик ускуналар ва қозон қурилмаларини монтаж қилиш бўйича монтажчиларни тайёрлайдиган

КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

СОВЕТ АРМИЯСИ САФИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАНЛАР, ШУНИНГДЕК, ИХТИСОСГА ЭГА БЎЛМАГАН ЁШЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш даврида тингловчиларга ҳар ойда 75 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Курсларни битирган монтажчилар Тошкент шаҳри ва областидаги объектларда ишлайдилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 59 «а» уй (103-автобуснинг «Ипподром» бекати). Телефон 76-66-81.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШТРАКТОРОСТРОЙ» ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ТРЕСТИГА

газ-электр пайвандчилар, монтажчилар, дурадгорлар, пардозловчилар, ғишт терувчилар, бетончилар.

СЕРГЕЛИ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

тепловоз машинистлари ва машинист ёрдамчилари, йўл ётқизувчилар, электробалластерлар, мотовозлар кўчма электростанцияларини котлован қазувчилари; қурилиш машиналарининг ремонти бўйича слесарлар, автослесарлар, шофёрлар, энергетика, меҳнат ва иш ҳақи бўйича катта инженерлар ва инженерлар; бухгалтерлар, мастерлар, прораблар.

ИШ ЎРТА ОСИЁ ВА РСФСР РАЙОНЛАРИГА КОМАНДИРОВКАЛАР БИЛАН БОҒЛИҚ.

ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА

пойафзал юзасини бичувчилар ва тайёрловчилар, пойафзал тагидаги деталларини қирқувчи ва мустаҳкамловчилар, пойафзал деталларининг бўёқчилари, пойафзални қолипдан туширувчилар, пардозловчилар, қолипчилар, затяжкачилар, фрезерчилар.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИГА

сортларга ажратувчилар, операторлар, почтальонлар, телеграфчилар.

«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» трестининг
3-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА

автокранчилар, ҳайдовчилар, токарлар, экскаватор машинистлари, мисгарлар, аккумуляторчилар, автоэлектриклар.

ЁЛҒИЗ КИШИЛАРГА ЁТОҚХОНАДАН ЖОЙ БЕРИЛАДИ.

КИРОВ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА

гўшт ва сут саноати, метрология, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика, совутиш техникаси бўйича катта инженерлар, инженерлар, техник-электриклар, лойиҳачилар; бош бухгалтер ўринбосари, шофёрлар, печатниклар, харф терувчилар, муқовачилар, слесарлар, машинисткалар, газ-электр пайвандчилар, техникавий эстетика бўйича мутахассислар.

БИЗНИНГ АДРЕС:

МАРКАЗИЙ ПУНКТ — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
ЛЕНИН РАЙОН ПУНКТИ — Т. Шевченко кўчаси, 56-уй.
ОКТЯБРЬ РАЙОН ПУНКТИ — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 2-квартал, 3-уй.
ФРУНЗЕ РАЙОН ПУНКТИ — Ш. Руставели кўчаси, 38-уй.
ҲАМЗА РАЙОН ПУНКТИ — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
КУЙБИШЕВ РАЙОН ПУНКТИ — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
КИРОВ РАЙОН ПУНКТИ — Энгельс кўчаси, 89-уй.
С. РАҲИМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. ИКРОМОВ РАЙОН ПУНКТИ — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
СЕРГЕЛИ РАЙОН ПУНКТИ — Район ижроия комитети Совет Армияси майдони.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Келинлар қўзғолони**, 15/III **Парвона.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/III да **Қизил дуррали нозик ниҳолим**, 15/III да **Олифта.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/III да **Кичик фожиалар.**

КИНО

14 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЎРТОҚ СЭН КАТАЯНА» — **С. Раҳимов номли.**
«КамАЗ — БУ БИЗ» — **Ғ. Ғулом номли.**
«ДУХОВОЙ ОРКЕСТР ЧАЛАДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«ОКТЯБРЬ МАРШИ» — **Қозоғистон.**
«А. И. ХАЧАТУРЯННИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Ўзбекистон 25 йиллиги номли, Кўкча.**
«МЕҲНАТ БАҲОРИ» — **Фестиваль.**
«ДЎСТИМИЗ МАКСИМ» — **Восток.**
«Т. Н. ХРЕННИКОВНИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КУЙЛАЕТГАН АЁЛ» — **Санъат саройи, Чайка, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Нукус, Қозоғистон, Дружба, Москва.**
«ОЙ ТУТИЛГАН ТУНДА» — **Тинчлик.**
«ҚОРА ҚАЙИН» — **К. Ёрматов номли.**
«ҒАЛАТИ АЁЛ» — **Искра.**

15 МАРТДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ЎРТОҚ СЭН КАТАЯМА» — **С. Раҳимов номли.**
«КамАЗ — БУ БИЗ» — **Ғ. Ғулом номли.**
«ТВЕРЬ ЎЛКАСИДА, ПУШКИН ЙЎЛЛАРИДАН» — **Ғунча.**
«ДУХОВОЙ ОРКЕСТР ЧАЛАДИ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«ОКТЯБРЬ МАРШИ» — **Қозоғистон, Чайка.**
«А. И. ХАЧАТУРЯННИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Ўзбекистон 25 йиллиги номли, Кўкча.**
«ОИЛА» — **Искра.**
«МЕҲНАТ БАҲОРИ» — **Фестиваль.**
«ЁҚИМТОЙ ҲАЙВОННИНГ СИРИ» — **Восток.**
«Т. Н. ХРЕННИКОВНИНГ ДАРСЛАРИДА» — **Янгиобод.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«КУЙЛАЕТГАН АЁЛ» — **Санъат саройи, Чайка, Тошкент Советининг 50 йиллиги номли, Нукус, Қозоғистон, Дружба, Москва.**
«ҚОРА ҚАЙИН» — **К. Ёрматов номли.**
«ҒАЛАТИ АЁЛ» — **Искра.**

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

15 март соат 18.00 да

ФУТБОЛ БЎЙИЧА

УЕФА турнирида қатнашиш учун

С А Р А Л А Ш   Ў Й И Н И

СССР — ВЕНГРИЯ

ЎСМИРЛАР ТЕРМА КОМАНДАЛАРИ УЧРАШАДИЛАР.

«СРЕДАЗТЕПЛОМОНТАЖ» трестининг

ЎҚУВ ПУНКТИ

футировкачи-кислотоупорчиларни тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 8—10-синф ҳажмида маълумотли 18 дан 40 ёшгача бўлганлар қабул қилинади.

Ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700031, Тошкент шаҳри, Шпилькова кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА 4-ЧИҚАРИЛИШ ЭЕ СЕРИЯЛИ ОЛИМПИЯ «СПРИНТ» ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ БИЛЕТЛАРИ

С О Т И Л А   Б О Ш Л А Д И

УМУМИЙ ЎЙНАЛАДИГАН ПУЛ —2 МИЛЛИОН СЎМ.

Унинг ютуқ фонди 1 миллион сўм ёки билетларнинг умумий қийматининг 50 процентини ташкил этади.

Ютуқлар орасида 21 та енгил автомашина,— «ВОЛГА», ГАЗ-24, «ЖИГУЛИ», «МОСКВИЧ», «ЗАПОРОЖЕЦ» ва 6 та мотоцикл бор.

Бундан ташқари 10.000, 5.000 ва 1.000 сўм, шунингдек 500, 100, 50, 25, 10 ва 5 сўмлик пул ютуқлари ҳам ўйналади. Кичик ютуқ «СПРИНТ» билетини қайта сотиб олиш ҳуқуқини беради. 25 сўмгача пул ютуғи чиққанда билет сотилаётган жойнинг ўзида олиш мумкин. 50 сўм ва ундан катта пул ютуқлари чиқса, марказий омонат кассалари ва 1-разрядли омонат кассаларига учрашишга тўғри келади.

Олимпия «СПРИНТ» лотереяларини ўтказиш билан боғлиқ масалалар билан Ўзбекистон «Спортлото» республика бошқармасига қуйидаги адрес бўйича мурожаат қилинг: Тошкент шаҳар, Халқлар дўстлиги проспекти, 11-уй (метронинг «Ҳамза» станцияси).

ДИҚҚАТ! 25 сўмгача пул ютуқларини олмаган (олдинги сериядаги) ёки «СПРИНТ» билетларини алмаштирмаган билет эгалари бу ишни ҳозир амалга оширишлари мумкин.

«СПРИНТ» лотерея билетларини махсус киоскалардаги жамоатчи билет тарқатувчилардан сотиб олиш мумкин.

Билетнинг баҳоси — 1 сўм.

ОЛИМПИЯ «СПРИНТ» ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИДА ҚАТНАШИНГ!

ЎЗБЕКИСТОН «СПОРТЛОТО» РЕСПУБЛИКА БОШҚАРМАСИ.

Ўзбекистон ССР ҳунар-техника таълими давлат комитети

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ САНОАТИ БОШҚАРМАСИ ҚОШИДАГИ

140-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—80 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ: **кенг профилдаги ёғочсоз-станокчи** (ўқиш муддати — 1 йил), **дурадгор** (3 йил), **фанерчи** (1 йил), **пардозловчи** (1 йил), **ёғочсозлик ускуналарини созловчи** (3 йил), **прессчи** (1 йил), **бадиий ва моделли мебеллар дурадгори** (3 йил), **ошхона мебеллари бўйича дурадгор** (1—3 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат ва ҳунари бўйича аттестат берилади.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

140-ҳунар-техника билим юрти янги замонавий типда қурилган. Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги, ҳамда янги типдаги спорт комплекси бор. Унда ҳар хил тўгараклар ишлайди (бокс, енгил атлетика), шахмат-шашка, футбол, волейбол, самбо).

ОБЛАСТЛАРДАН КЕЛГАНЛАР ЁТОҚХОНА БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИ.

Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 3x4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Спутник массиви, 4-квартал (15-троллейбус, 58, 75-автобусларнинг «140-билим юрти» бекати).

Т. Г. Шевченко номли Нукус Давлат университети томонидан **Халибекова Сулувхон** номига берилган **191730** номерли йўқолган

ДИПЛОМ

Б Е К О Р   Қ И Л И Н А Д И

Республика Электротехника медицина техникуми томонидан **Эшниязов Дўстмурод Рўзиевич** номига берилган **336715** номерли йўқолган

ДИПЛОМ

Б Е К О Р   Қ И Л И Н А Д И

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ 31-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1979—80 ўқув йили учун

17 ЁШГА ТЎЛГАН ВА СОВЕТ АРМИЯСИ САФЛАРИДА ХИЗМАТ ҚИЛИБ ҚАЙТГАН ЁШЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича темир йўл транспортида ишловчи кадрлар тайёрлаб чиқаради:

10-синф маълумотида — **тепловоз машинистининг ёрдамчиси. Ўқиш муддати — 1 ярим йил. Стипендия — 30 сўм.**

8-синф маълумоти билан — **электровоз ремонти бўйича слесарь, металларни қирқиб совуқ ҳолда ишлов бериш бўйича токарь, саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь-механик, тепловознинг механик қисмини ремонт қилувчи слесарь, тепловознинг электр қисмини ремонт қилувчи слесарь, тепловоз ва электровоз машинистининг ёрдамчиси, электр-газ пайвандчиси, СЦБ электромонтёри.**

Ўқиш муддати — 3 йил.

3 йил муддатли ўқишда ўқувчиларга ўрта махсус таълим ҳақида диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олий ўқув юртларига кириб ўқиш ҳуқуқи берилади.

Ўқувчилар ўқиш даврида армияга чақирилишдан озод этиладилар ва билим юртини битиргач улар яна бир йилгача ҳарбий хизматга чақирилмайдилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини битирганлар темир йўл транспорти ходимларига бериладиган ҳамма имтиёзлардан фойдаланадилар, жумладан, Совет Иттифоқининг исталган пунктига бепул темир йўл билети билан бориб-келиш ҳуқуқига эгалар.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар талаб этилади: паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), яшаш жойидан, ота-онасининг иш жойидан справкалар; ариза, автобиография, 8 та фотосурат (3x4 см.), ўқиш жойидан ёки иш жойидан характеристика, мактабдан медицина картаси ёки справка (286-форма).

Билим юрти адреси: Тошкент 74, Ҳамза райони, Слоним кўчаси (15, 23, 26, 61-автобусларнинг «Замарин кўчаси, 8, 21, 48, 80 «э»-автобусларнинг «Котельная» бекатлари).

ТЕЛЕВИЗОР ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИНГ ЯНГИ ФОРМАСИ — ТЕЛЕВИЗОРЛАРГА АБОНЕМЕНТ ХИЗМАТИ КЎРСАТИШНИ АҲОЛИГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Абонемент хизматига мамлакатимиз саноатида ишлаб чиқарилган ва ўн йилдан ортиқ фойдаланилмаган, кинескопи куймаган ва бузилмаган телевизорлар қабул қилинади.

Телевизорга абонемент хизмати кўрсатиш ҳақидаги шартномани телевизион ателье ёки уй эгасининг заявкасига кўра уйда тузиш мумкин.

Телевизион ателье дастлабки техника хизматини бепул бажариб бериш кафолотини олади ва телевизор ремонти вақтида унинг барча бузуқ деталлари ва узелларини (кинескопни алмаштириш ҳам шу ҳисобга киради) **алмаштириш вақтида бузилишга йўл қўйилган тақдирда ателье ўз зиммасига қуйидаги мажбуриятларни олади:**

телевизор эгаси билан келишилган ҳолда йилига камида икки марта телевизорни бепул профилактик кўрикдан ўтказади, регулировка қилади ва узелларни тозалайди;

телевизорни стационар устахонага бепул келтириш ва уни телеателье транспортида уйга етказиб бериш;

телевизорни ремонт қилиш зарурати ҳақидаги заявка буюм эгасининг розилигига кўра белгиланган муддатда, кун ва соатда бажариб бериш биринчи навбатда назарда тутилади.

Агарда абонемент хизматида бўлган телевизорни стационар ремонт қилиш узоқ вақтни талаб этса, телевизор эгасига шу давр мобайнида прокат фонди ҳисобидан телевизор ўрнатиб берилади.

Агарда телевизор ремонти муддати 10 кундан ошиб кетса, телевизор эгаси прокат фондидаги телевизордан бепул фойдаланади.

АБОНЕМЕНТ БАҲОСИ:

Оқ-қора тасвирли телевизорлар учун уларнинг кинескопи ҳажмига қараб йилига 8 сўмдан 12 сўмгача, рангли тасвирдаги телевизорлар учун — йилига 66 сўм.

АБОНЕМЕНТ

Абонемент хизмати учун шартнома расмийлаштираётган вақтда телевизор эгаси телевизион ателье кассасига ёки шартномани уйда расмийлаштирганда эса радиомеханикка 1 йиллик ҳақ ёки 1 ой учун взнос тўлайди.

Абонемент хизмати учун кейинги ҳисоб-китобларни ЖЭК орқали коммунал хизмати учун ҳисоб қилиш йўли билан амалга ошириш мумкин.

АБОНЕМЕНТ — ТЕЛЕВИЗОРИНГИЗНИНГ ҲАММА ВАҚТ БУЗИЛМАЙ ЯХШИ ИШЛАШИНИНГ ГАРОВИДИР.

ТОШКЕНТ «ЗАНГОРИ ЭКРАН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

14 МАРТ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.45 «Горнчилар, қаердасиз?». 18.45 «Фан оламида». 19.00 «Болаларга аталган шеърлар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Қўриқ — менинг тақдирим». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 20.30 Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Қисқа программа. Венадан олиб кўрсатилади (Австрия). 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Ҳужжатли экран». Кўрсатувни шоир Р. Рождественский олиб боради. 23.00 Н. А. Римский-Корсаков, «Шаҳризода». Москва Давлат филармонияси академик симфоник оркестри ижро этади. 23.50 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг медицина фанлари доктори, профессор С. Н. Йўлдошева билан учрашуви. 18.30 «Сельская жизнь». 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.30 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.50 «Ижод гулшани». Телевизион журнал. 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 «Дирижёр ҳикоя қилади». Кўрсатувни Ўзбекистон ССР халқ артисти З. Ҳакназаров олиб боради. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Тежамкорлик — коммунистик хислат». 22.20 «Ҳаммасига Залина сабабчи». Телевизион бадиий фильм (рус.). 23.35 Кўрсатувлар программаси.

15 МАРТ — ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Вақт» информацион программаси. 9.40 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 10.05 «Горнчилар, қаердасиз?». 10.35 «Ернинг тортиш кучи». «Союз—32» космик кемаси экипажини парвозга тайёрлаш тўғрисида. 10.50 Совет қўшиқларидан концерт. 11.15 «Адабий ўқиш». В. Татаев. «Девордаги кичик темир эшик». 11.40 «Ҳаммамиз ақил оиламиз». Музикали программа. 12.10 Ҳужжатли фильмлар программаси. 13.10 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 «Денгиздан эсаётган шамол». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.10 «Рус тили». 16.40 «Мураббий». Телевизион журнал. 17.10 «Рус қўшиқлари янграйди» Ленинграддан олиб кўрсатилади.

17.45 Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирила бошланганлигининг 25 йиллигига. «Ёшлар адреслари». 18.30 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик мусобақа — омма ижодкорлиги». 19.00 «Қувноқ ноталар». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Алкоголизм». Врач суҳбатлари. 20.10 Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Эркин программа. Венадан олиб кўрсатилади (Австрия). 21.30 «Вақт» информацион программаси. 22.05 Халқаро болалар йилига. «Дўстларимиз чеҳраси». 22.55 «Таллиннинг музикали манзаралари». Таллиндан олиб кўрсатилади. 23.25 «Ўрмон — бойлигимиз». Ҳужжатли фильм. 23.55 Янгиликлар.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Ҳайвонот дунёсининг хилма-хиллиги». Зоологиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 «Анъаналарга содиқмиз». Телевизион ҳужжатли фильм. 12.30 «Ҳайвонот дунёсининг хилма-хиллиги». Зоологиядан ўқув кўрсатуви (рус.). 13.00 «Шеърият мухлисларига».

17.50 Кўрсатувлар программаси. 17.55 Футбол бўйича УЕФА турнирининг саралаш матчи. СССР — Венгрия. «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 2-тайм. 18.45 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 19.00 «Прогресс» программаси. 19.30 «Жанговар постда». 20.00 «Миниатюралар». Телевизион фильм (рус.). 20.30 «Ахборот» информацион программаси. 20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси уйғур ансамблининг концерти. 21.30 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.05 «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.25 «Актёрлар ва роллар». Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Норбоева. 23.55 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

18.55 Кўрсатувлар программаси. 19.00 Болалар учун фильм. «Прикиндель эртаклари». 20.30 «Опералардан ариялар». Концерт. 21.00 Тошкент янгиликлари.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг механика ва иншоотларнинг сейсмик мустаҳкамлиги институти коллективи техника фанлари кандидати, катта илмий ходим Ш. Р. Ризаевга отаси

Ризамат ота МУСАМУҲАМЕДОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент заргарлик заводи коллективи завод директорининг ўринбосари А. М. Маткаримовга онаси

Кумри ШАМЕДОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — П. Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-16; ... — 32-58-81; ахборот — 33-28-95, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-58-85; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; навбатчи телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

14 МАРТ, 1979 й. Р—07138. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Е — 1259.